

URAFSTEMNING
Læs om OK21-resultatet - og husk at stemme senest 24. marts

MEDLEMSPORTRÆT
Tillidsrepræsentant fra Guldborgsund om at sige nej til ulovlig instruks

SOCI ALRÅ DGIV EREN

DANSK SOCIALRÅDGIVERFORENING

03/21

OK21
DS-formand: Reallønnen
er sikret de næste tre år

GUIDE
Sådan bruger du
din ytringsfrihed

Forsker om forsøg med nedsat sagstal:
**”Jeg er imponeret over, hvor
meget sagsbehandlerne kan
rykke borgerne”**

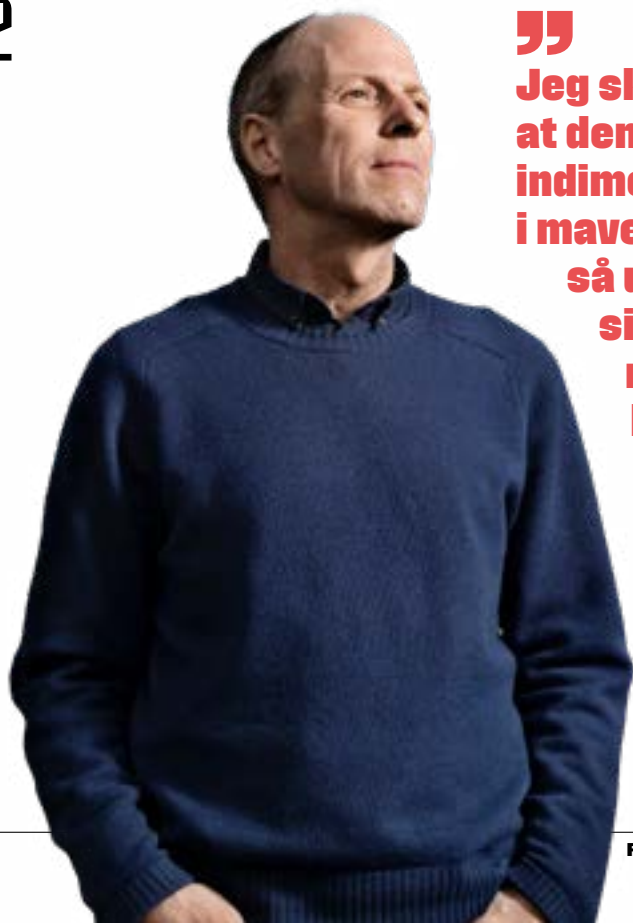
TEMA

FRA SAMTALER PÅ SAMLEBÅND TIL TID, TILLID OG TROVÆRDIGHED

Hvordan skal jobcentre indfri det nye mål om værdig sagsbehandling? Et forsøg på Jobcenter Lærkevej i København viser vejen. Forandrede arbejdsvilkår - herunder et markant lavere sagstal - sikrer et bedre kendskab til den enkelte borger.

Foto: Lisbeth Holten

32

”

Jeg skal helt ærligt sige, at den økonomiske usikkerhed indimellem har givet kriller i maven, fordi jeg syntes, det var så uforudsigeligt, om vi kunne sikre socialrådgivernes realløn. Det lykkedes heldigvis.

Mads Bilstrup, formand for Dansk Socialrådgiverforening

10

38

OK21: Reallønnen sikret de næste tre år

Formand for Dansk Socialrådgiverforening, Mads Bilstrup, fremhæver i et interview sikring af socialrådgivernes realløn, ligelønspulje, forbedringer af pension og seniorrettigheder som de vigtigste årsager til, at han anbefaler et JA til overenskomsten.

Foto: Lisbeth Holten

"Det var et kæmpe slag, at den mail kom"

En mail fra en centerchef betød, at tillidsrepræsentant Henrik Ljung Pedersen og hans kolleger i Guldborgsund Kommune blev presset på deres faglighed. De valgte at stå sammen og sige fra.

Foto: Lisbeth Holten

Guiden

Du må deltage i den offentlige debat – på egne vegne. Du må fremsætte personlige meninger på skrift og i tale.

"Han var smittet og havde lagt sig i en sovepose uden for herberget"

Christine Sarka, politisk rådgiver, selvstændig socialrådgiver og smitteopspor hos Styrelsen for Patientsikkerhed.

Foto: Lisbeth Holten

04 NYT FRA DS

06 SOCIALT NYT

08 MEDLEM NR. 9.897

"Det var et kæmpe slag, at den mail kom".

10 GUIDEN

Sådan bruger du din ytringsfrihed.

13 KULTUR

14 TEMA: HVAD ER VÆRDIG SAGSBEHANDLING?

Hvordan skal jobcentre indfri det nye mål om værdig sagsbehandling? Et forsøg på Jobcenter Lærkevej i København viser vejen.

20 ALDRIG MERE HØJE SAGSTAL

En opfordring til politikere om at vinke definitivt farvel til alt for høje sagstal.

22 VOXPOP

Hvad forstår socialrådgivere ved værdig sagsbehandling?

24 RUNDSPØRGE

Om de tre største barrierer for værdig sagsbehandling er stram lovgivning, tidspres og økonomiske hensyn.

25 INTERVIEW MED MINISTER:

"Vi kan gøre det bedre".

26 LEDER

Værdighed for borgerne på handicapområdet.

26 MIN MENING

27 REGIONSLEDER

"Du er ikke alene".

27 PRAKSISKLUMME

Jeg genkender hans blik.

28 JURA

Der er mange fejl i fleksløntilskud.

29 DEBAT

29 MIT ARGUMENT

30 ANALYSE

Unge mødre har kortere uddannelse end jævnaldrende.

32 OK21: REALLØNNEN SIKRET

DS' formand anbefaler medlemmerne at stemme ja til overenskomstresultatet.

36 OK21: HVAD STEMMER DU?

Fem socialrådgivere om overenskomstresultatet.

38 REFLEKSION

39 KONTAKT

39 KALENDER

Dansk Socialrådgiverforening

Udgives af Dansk Socialrådgiverforening, Toldbodgade 19 B, 1253 København K, telefon 7010 1099, ds@socialraadgiverne.dk, www.socialraadgiverne.dk **Ansvarshavende redaktør** Mads Bilstup, mb@socialraadgiverne.dk **Redaktør** Susan Paulsen sp@socialraadgiverne.dk **Debatredaktør** Linda Havanna Hansen, lhh@socialraadgiverne.dk **Journalister** Bjarke Hartmeyer Christiansen, bhc@socialraadgiverne.dk, Lærke Øland Frederiksen, lof@socialraadgiverne.dk **Layout** Signe Christiansen, sic@socialraadgiverne.dk **annoncer** til Socialrådgiveren, Socialraadgiverjob.dk og Dansk Socialrådgiverforenings nyhedsbrev tegnes af: Media-Partners, telefon 29 67 14 36, www.Media-Partners.dk/medier **Stillingsannoncer** marianne@media-partners.dk **Tekstsiderannoncer** joergen@media-partners.dk **Deadline** for annoncer til 04/05-2021 er 12. april **Deadline** for annoncer til 06-2021 er 18. maj **Forside:** Lisbeth Holten **Tryk** Stibo **Arsabonnement** 910 kr. inkl. moms. Løssalg 70 kr. pr. nummer plus forsendelse **Socialrådgiveren udkommer** 12 gange om året. Dette nummer udkommer 18. marts 2021. Artikler og indlæg er ikke nødvendigvis udtryk for organisationens holdning. **Kontrolleret oplag:** 19.009 **Trykt oplag:** 19.100 **ISSN** 0109-6103

MIT YNDLINGSORD

Sprog har magt. Derfor skal vi bruge det med omtanke. Har du et **yndlings- eller hadeord** så skriv til os på ord@socialraadgiverne.dk

Susanne Both

Socialrådgiver, bestyrelsesmedlem i DS-Region Øst og Faggruppen Beskæftigelse samt delegeret og bestyrelsessuppleant i PKA. Hendes yndlingsord er:

ILDSJÆL

Jeg elsker ordet ildsjæl, fordi det bruges til at betegne en person med et særligt engagement og dedikation. Gennem årene har jeg mødt adskillige skønne ildsjæle i vores fagforening – personer, der for eksempel brænder for faget, borgerne, fællesskabet og aktivisme. Og jeg er vild med, at der i DS er plads til, at ildsjæle kan bidrage til fællesskabet uden, at man behøver at være tillids- og arbejdsmiljørepræsentant eller medlem af en bestyrelse, og at man ad hoc kan bidrage til vores fag og fællesskabet.

Faglighed - fællesskab - fordybelse

NYE GRATIS WEBINARER

Dansk Socialrådgiverforening gentager succesen fra forårets nedlukning og inviterer igen til en række fagligt inspirerende webinarer. Her kan du mødes med fagfæller og fordybe dig, mærke at I stadig er en del af et fagligt fællesskab med andre socialrådgivere, og få gode oplevelser, der skaber adspredelse i en hverdag, der er vendt på hovedet.

Webinarene laves i samarbejde med Dansk Socialrådgiverforenings faggrupper og sektioner. Et webinar er et online-oplæg, som du kan deltage i hjemmefra. Det eneste, du har brug for, er en computer, en god internetforbindelse og eventuelt et headset. Webinarerne holdes enten over Teams eller Zoom – alt afhængig af, hvilket format oplægsholderne bruger. Det er gratis at deltage i webinarerne, du skal blot tilmelde dig.

Find alle planlagte webinarer på socialraadgiverne.dk/webinarer

”
Det er bydende nødvendigt, at sagsbunkerne kommer længere ned, hvis man skal tidligt ind og hyppigt følge op i de her sager. (...) Vi vil rigtig gerne have, at der bliver lyttet mere til medarbejderne.

Rasmus Balslev, formand i DS-Region Øst, 25. februar til TV2east.dk. DS er gået i dialog med ledelsen efter, at socialrådgivere på børn- og ungeområdet i Guldborgsund Kommune modtog en mail med en ulovlig instruks.

Tilbageblik

SÅDAN SKREV VI I SOCIALRÅDGIVEREN NR. 4-1996

1996: Ledigheden blandt socialrådgivere er faldet konstant siden 1991 og er nu helt nede på 3,5 pct. (...) Til sommer udklækkes det første af de store hold fra de sociale højskoler, efter at man i 1993 begyndte at optage ca. 200 ekstra studerende om året. (...) Næstformand for DS Anne Worning tror, at der bliver brug for endnu flere uddannelsespladser i fremtiden. Ikke mindst fordi afgang fra faget vil overhale tilgangen om nogle år.

2021: Fuldtidsledigheden blandt socialrådgivere var 31. december 2020 på 3,9 pct. – for et år siden var den 3,7 pct., så den er upåvirket af corona-pandemien. Siden 1990 har tilgangen af socialrådgivere til gengæld fulgt en stærkt stigende kurve: Fra 1990 til 2000 steg DS' medlemstal fra 6.400 til 11.000 og i 2021 er 18.000 socialrådgivere medlem af DS.

Ny overenskomst

HUSK AT STEMME

Vær med til at stemme om dine løn- og arbejdsvilkår for de kommende tre år. Alle socialrådgivere ansat i kommuner, regioner og på det private område stemmer samlet om forligene på det kommunale og regionale område. Alle socialrådgivere ansat i staten stemmer om forliget på det statslige område. Urafstemningen løber frem til 24. marts.

Du kan stemme ved at gå ind på socialraadgiverne.dk/OK21

Fagfestival

SOCIALRÅDGIVERDAGE 17.-18. NOVEMBER

Dansk Socialrådgiverforenings fagfestival, Socialrådgiverdage, holdes i efteråret 2021 som udgangspunkt på Hotel Nyborg Strand. Sæt allerede nu kryds i kalenderen den 17.-18. november. Vi ved endnu ikke, hvor mange der må samles i Nyborg – og om nogle vil kunne vælge at deltage digitalt. Det overordnede tema for DS' fagfestival er socialrådgiveres kernefaglighed og kerneopgaver. Mere info og invitation til at foreslå oplægsholdere følger i de kommende måneder – på socialraadgiverne.dk og på Facebook.

Handicap

DS MED I NYT PARTNERSKAB

Dansk Socialrådgiverforening er sammen med KL, Danske Handicaporganisationer og social- og ældreminister Astrid Krag med i et nyt partnerskab, der skal drøfte løsninger, der kan genskabe tilliden og retssikkerheden, så mennesker med handicap kan opleve større tryghed og forudsigelighed, når de modtager hjælp fra det offentlige.

Læs også lederen side 26.

Skonnerten Jylland v/ DSI Andromeda

Et socialpædagogisk skibsprojekt med plads til 6 unge døgnanbragte i alderen 15-22 år – med landbase tæt på Vilsund i Thy—med skole og STU både til lands og til vands tilbyder vi bl.a.:

- et tæt miljø med nærhed og varme hænder
- Behandling af angst
- Erhvervsfokuseret undervisning
- Mulighed for FSA9 / FSA10
- Togter til søs, herunder Tall Ship Race— (Nordeuropa)
- Gode værkstedsfaciliteter
- Gode fritidsfaciliteter

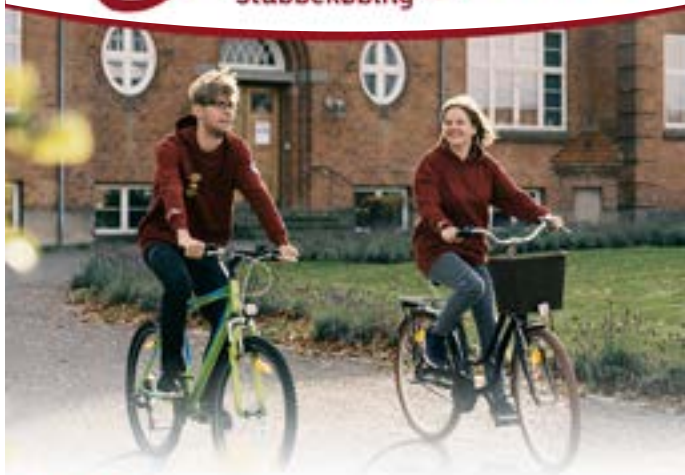
Læs mere på www.andromeda.dk eller på Facebook og tilbudsportalen.

Henvendelse: Leder/Skipper Niels Kristensen

LivogJob

Stubbekøbing

LivogJob er et helhedspædagogisk botilbud til unge mellem 17-25 år.

Her er plads til 16 beboere, der alle har eget værelse med wc/bad. Der er fuld tilgængelighed for fysiske handicaps.

STU • JOB-TRÆNING • FÆLLESSKAB • BOTRÆNING

WWW.LIVOGJOB.DK TLF. 54 44 17 05

”Tømmermester Lauritz Hansen og Hustru Karen Dorte Valborg Hansen, født Gulfeldt’s Mindelegat”

Fra ovennævnte legat uddeles legatportioner på normalt kr. 3.000 til 10.000. Kræframte patienter kan søge legatet, idet der iflg. fundatsen ydes understøttelse til trængende kræftlidende såvel under deres sygdom som under en efterfølgende rekreation. Dersom den sygdomsramte er mindreårig, kan legatportioner søges af indehaveren af forældremyndigheden. Legatet søges ved udfyldelse af autoriseret skema, hvori ansøgeren oplyser om sygdommen og dens forløb samt indtægtsforhold og formueforhold.

Lægeerklæring skal vedlægges ansøgningsskemaet. Lægeerklæringen skal være dateret i 2021. Reg.nr., bankkonto nummer samt evt. mailadresse bedes oplyst i skema.

Ansøgningsskemaet kan rekvireres hos administrator ved indsendelse af frankeret svarkuvert eller via e-mail adm@bkm-law.dk. Ansøgninger kan ikke sendes via mail.

Ansøgningsperiode er 1. april - 15. maj 2021. Ansøgninger fremkommet før og efter dette tidspunkt tages ikke i betragtning. Legatet udbetales i juli måned.

På legatbestyrelsens vegne
Georg Meyer, Advokat
Falkoner Alle 1, 5. sal
2000 Frederiksberg

Barnets lov

KULEGRAVNING AF REGLER PÅ BØRNEOMRÅDET

KL og regeringen har lavet en kulegravning af reglerne om indsatsen for børn, unge og familier, der har behov for hjælp.

Kulegravningen viser, at kommunerne oplever, at dokumentations- og proceskrav ofte stjæler ressourcer fra den del af sagsbehandlingen, der handler om at sætte barnet og familien i centrum.

Kommunerne har givet deres bud på ændringer af reglerne, som kan understøtte en smidigere sagsbehandling, der sikrer det bedst mulige forløb for barnet. Resultaterne af kulegravningen peger blandt andet på tre overordnede løsningspor:

- Større fleksibilitet i lovgivningens proces-

krav, så kravene i højere grad afhænger af sagens tyngde

- For mange proceskrav og frister kan spænde ben for socialfagligheden.
  - Lovgivningen bør afspejle, at barnets trivsel, udvikling og behov løbende ændrer sig.
- Social- og ældreminister Astrid Krag (S) vil bruge resultaterne af kulegravningen til den nye Barnets Lov. Forhandlingerne om den nye lov gik i gang i Folketinget i slutningen af februar.

Læs "Kulegravning" af reglerne på området for udsatte børn og unge på sm.dk

19%

Forskellen på danskeres og ikke-vestlige indvandreres beskæftigelse er nu på 19 procent, og det er det laveste siden 1981.

Før corona-krisen nåede til Danmark, var beskæftigelsesfrekvensen for folk fra ikke-vestlige lande og deres efterkommere 58,6 procent. Det er den højeste i de næsten 40 år, hvor Danmark har rådet over den slags data. Til sammenligning ligger danskernes beskæftigelsesfrekvens på 77,6 procent.

Kilde: Mandag Morgen med udgangspunkt i tal fra Danmarks Statistik.

Omsorgssvigt

HISTORISK DOM

Østre Landsret har afsagt dom i en principiel sag om en kvinde, der blev udsat for groft omsorgssvigt i sin barndom. Kvinden skal have 300.000 kroner i godtgørelse, fordi Bornholms Kommune gjorde for lidt. Østre Landsret har vurderet, at kommunen overtrådte Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3. Den siger, at myndigheder aktivt skal beskytte borgere mod "umenneskelig og nedværdigende behandling". Det er ifølge Institut for Menneskerettigheder den første dom herhjemme, hvor omsorgssvigt af et barn bliver anset for "nedværdigende behandling", uden at der er tale om vold eller seksuelle overgreb.

Udsatte

SOCIALT FRIKORT FORLÆNGES

Forsøgsperioden med det sociale frikort er blevet forlænget med to år, så det nu er muligt for udsatte borgere at få og anvende et socialt frikort i 2021 og 2022.

Med det sociale frikort i hånden kan hjemløse, misbrugere og andre socialt udsatte tage mindre job og tjene op til 20.000 kroner om året uden at blive trukket i deres kontanthjælp eller andre offentlige ydelser.

Det er en forudsætning, at personer i målgruppen er langt fra beskæftigelse og uddannelse, således at de hverken har været under uddannelse eller har haft arbejdsindkomst over 10.000 kroner inden for det seneste år.

Læs mere på socialfrikort.dk

Misrøgt

GØDHAVNSDRENGE FÅR ERSTATNING

17 tidligere anbragte på børnehjemmet Godhavn har fået tilkendt 300.000 kroner hver i godtgørelse fra staten for misrøgt efter at have indgået forlig. Det oplyser Børns Vilkår, som har fået midler til at støtte personer i at anlægge erstatningssager om offentligt omsorgssvigt.

De 17 tidligere anbragte stævnedes staten i 2020 efter, at statsminister Mette Frederiksen undskyldte for den behandling, en stor gruppe børn blev udsat for på børnehjemmet i 1960'erne og 1970'erne.

Børn og unge

INVESTERING I PPR ØGER TRIVSEL

Kan en faglig og økonomisk investering i PPR nedbringe mistrivsel blandt sårbare og udsatte børn og unge? Det har 11 kommuner afprøvet over de seneste tre år. En ny evaluering beskriver kommunernes resultater og erfaringer og viser blandt andet øget trivsel blandt de deltagende børn og unge.

Læs evalueringen "Investering i den tidlige og forebyggende indsats" på Socialstyrelsen.dk

Psykiatri

MINDRE TVANG

Trods et stort fokus gennem en årrække på at nedbringe brugen af tvang i psykiatrien i Danmark, er det fortsat ikke lykkedes i tilstrækkelig grad. Sundhedsstyrelsen har nu udgivet nye retningslinjer, som skal være med til at mindske brugen af tvang over for borgere med psykiske lidelser. Retningslinjerne bygger på den samlede viden om, hvordan man forebygger brugen af tvang. I anbefalingerne er der blandt andet fokus på et godt samarbejde mellem kommuner, regioner og praktiserende læger.

Læs pjecen "Anbefalinger til nedbringelse af tvang for mennesker med psykiske lidelser" på sst.dk

Sorg i familien

viden, praksis og virksomme interventioner

Nyt
kursusforløb!

Begrænset antal
pladser

Du får viden, færdigheder og kompetencer til at:

- Fremme det dialogiske samspil med familier i sorg
- Vurdere behovet for centrale interventionsmuligheder til børn/teenagere og deres familier
- Fremme forældrekompetence i forhold til at støtte børnene i deres sorg
- Belyse komplicerede sorgreaktioner, herunder tegn på angst, depression og PTSD

Praktiske informationer

E-læringsdag: i perioden 1. maj-1. juni 2021

Fremmødedag for familierapeuter: 9. juni 2021

Tilmelding

Senest den 14. april 2021 på kompetenceudvikling@sorgcenter.dk

Pris og sted

2.500 kr. ekskl. moms.

Det Nationale Sorgcenter, Kejsergade 2, 1155 København K

Godkendt hos

Dansk Psykologforening

Kurset er godkendt til
tværgående modul, sorg og
krise hos børn.

Kurset giver merit på 12 timer i
det tværgående modul i alle
10 specialistuddannelser.

Har du spørgsmål, eller vil du vide mere om kursusforløbet,
kan du kontakte os på kompetenceudvikling@sorgcenter.dk

NARRATIVEPERSPEKTIVER

anne@narrativeperspektiver.dk

Østerbrogade 29 3sal
2100 København Ø
tlf 22160065

FAMILIETERAPEUT UDD. 1. ÅR - KØBENHAVN 2021

12 HELE DAGE • 18. MARTS - 24. NOVEMBER 2021 • PRIS 21.500 KR.

FAMILIETERAPEUTUDDANNELSEN FOR DIG SOM ARBEJDER M. FAMILIER & BØRN.

INTENSIV NARRATIV SAMTALE KURSUS

4 HELE DAGE • 4 -6. MAJ 2021 • PRIS 5.900 KR.

Træning af samtalepraksis på højt niveau, terapeutiske greb og teknik.

PARTERAPI - FOKUS PÅ EMOTIONELLE FORTÆLLINGER

Workshop 1 dage • 8. Sept 2021 • Pris 1.000 kr.

Træning i mentalisering og det emotionelle sprog. Par i konflikt.

TAVLEBRUG • det visuelle udsyn i samtaler

Workshop 1 dag • 14. Oktober 2021 • Pris 1.500 kr.

Træning i tavlebrug ift. narrativ samtaleteknik, fortællinger og figur.

ONLINE KURSER • Se narrativeperspektiver.dk

3 timer. halve dage i 2021 • Pris 650 kr.

Oplæg: Det narrative, spørgsmåls produktion, sprogforståelse, gruppeterapi, traume arbejde uden at genskabe offer-ideer.

SUPERVISION & OPLÆG PÅ ARBEJDSPLADSEN

Få tilbud om Oplæg & Supervision om narrativ pædagogik og teori der er til at omsætte i praksis. Få tilknyttet relevant supervision til personalet fra psykologer med stor børnerfaring.

narrativeperspektiver.dk

ER VI I KONTAKT MED DIG?

Dansk Socialrådgiverforening (DS) har brug for
dine oplysninger, så vi kan kontakte dig.

DS får ikke automatisk oplysninger om din e-mail, dit telefonnummer, hvor du arbejder, om du er ledig eller andet. Vi kan kun få dem fra dig, så det er vigtigt, at du løbende ajourfører dine oplysninger i vores selvbetjening - Dit DS - på medlem.socialraadgiverne.dk.

Hvis du har brug for hjælp til Selvbetjeningssystemet, kan du sende en mail til

medlem@socialraadgiverne.dk

eller kontakte medlemssystemet

mellem kl. 9-12 på **33 38 6176**

CV
HENRIK LJUNG PEDERSEN

2020 -

Tillidsrepræsentant for socialrådgiverne i Børn og Familie, Guldborgsund Kommune.

2018 -

Beskikket censor på socialrådgiveruddannelsen.

2012-

Beskikket domsmand og nævning og udpeget medlem af Beboerklagenævnet i Guldborgsund Kommune.

2007-

Børn og Familie i Guldborgsund Kommune og en del af Den sociale Døgnvagt.

1994 - 2006

Forskellige ansættelser på børn- og ungeområdet.

1994

Uddannet socialrådgiver.

”

**Ingen lod sig
skræmme af det,
og det er jeg
faktisk stolt af.**

Henrik Ljung Pedersen

"Det var et kæmpe slag, at den mail kom"

En mail fra en centerchef betød, at tillidsrepræsentant **Henrik Ljung Pedersen** og hans kolleger i **Guldborgsund Kommune** blev presset på deres faglighed. De valgte at stå sammen og sige fra.

Af Mette Mørk
Foto: Lisbeth Holten

DA SOCIALRÅDGIVER Henrik Ljung Pedersen blev tillidsrepræsentant sidste sommer, var det med ønsket om at gå aktivt ind i arbejdet for at gøre Guldborgsund Kommune til en attraktiv arbejdsplads.

– Jeg ville gerne være med til at forbedre arbejdsmiljøet, sikre faste MUS-samtaler og ret til efteruddannelse – og ikke mindst mere frihed i arbejdet. Mit indtryk var, at vi med en ny ledelse var godt på vej, siger Henrik Ljung Pedersen.

Men det indtryk vendte en mail den 17. november op og ned på. Mailen var fra centerchefen til de ansatte i børn- og ungeafdelingen, og det fremgik, at medarbejderne skulle gennemgå deres sagsstammer for hver især at finde besparelser for 100.000 kroner. Det blev også antydnet, at det kunne få jobmæssige konsekvenser, hvis de ikke fandt besparelserne.

– Det var et kæmpe slag, at den mail kom. Det var i sig selv ikke overraskende, at vi skulle tilpasse

økonomien, den er vi jo ansvarlige i forhold til hele tiden. Men her kom en mail om, at vi hu-hej skulle gennemgå vores sager og finde store besparelser. Jeg tænkte, at det var ret utroligt, at man kunne skrive sådan, velvidende at det var ulovligt, fortæller han.

Mailen sendte kommunen ud i en mediestorm, og allerede dagen efter kom der en kontra-mail, som gjorde det tydeligt, at økonomien ikke måtte styre afgørelserne. Men ledelsen fastholdt, at sagerne skulle gennemgås.

– Så sagde vi samlet: Det kan ikke lade sig gøre. Der var ingen, der lod sig skræmme af det, og det er jeg faktisk meget stolt af. Vi er rykket sammen, og mine kolleger har stået fast på deres faglighed og ansvaret for borgene. Vi fandt nogle tilpasninger og mindre besparelser, men den store besparelse, vi skulle levere, blev aldrig til noget.

Tip til Ankestyrelsen

I januar fik sagen en tur til i medierne, fordi Ankestyrelsen fik en anonym henvendelse om den, og derfor har sat gang i en undersøgelse.

– Der er delte meninger om henvendelsen til Ankestyrelsen. Nogle

mener, at det er rimeligt, at sagen bliver undersøgt til bunds, andre mener, at vi skulle have klaret det selv.

Og midt i det hele døde Henrik Ljung Pedersens nærmeste leder pludseligt.

– Vi var glade for ham, og han knoklede, selv om han var syg. Den sorg oven i alt det andet har været voldsom for os, siger Henrik Ljung Pedersen.

Han føler sig skudt tilbage til start som tillidsrepræsentant.

– Men jeg har stadig mod på at skabe en arbejdsplads, hvor man tør træffe de beslutninger, der hjælper borgerne. Vi må aldrig blive bange for at gøre det, der skal til.

Ved redaktionens slutning havde socialrådgiverne – med hjælp fra Dansk Socialrådgiverforening – skrevet et brev til de lokale politikere, hvor de redegør for konsekvenserne af et meget presset arbejdsmiljø. Et alt for højt sagstal på cirka 40 pr. socialrådgiver betyder blandt andet, at de lovpligtige tidsfrister overskrides. Politikerne opfordres til at investere i området. Ifølge redegørelsen vil det kræve en opnormering på mindst otte fuldtidsansatte socialrådgivere. ♦

– Jeg har stadig mod på at skabe en arbejdsplads, hvor man tør træffe de beslutninger, der hjælper borgerne.

SÅDAN BRUGER DU DIN YTRINGSFRIHED

Det er vigtigt, at socialrådgivere blander sig i den offentlige debat. Men hvad skal du være opmærksom på? Hvad gør du, hvis du oplever ulovlig praksis på din arbejdsplads? Eller hvad med tavshedspligten?

Redigeret af Susan Paulsen

DET MÅ DU:

- Deltage i den offentlige debat – på egne vegne.
- Fremsætte personlige meninger i tale og på skrift.
- Fremsætte personlige meninger, som vedrører dit eget arbejdsområde.
- Fremsætte personlige meninger i resourcespørgsmål, eksempelvis nedskæringer.

DET MÅ DU IKKE:

- Fremlægge tavshedsbelagte oplysninger.
- Komme med ærekrænkende udtalelser.
- Være urimeligt grov.
- Fremsætte åbenbart urigtige oplysninger.

Din ytringsfrihed er beskyttet af Grundloven og en række internationale konventioner. Beskyttelsen gælder, når man som socialrådgiver ytrer sig på egne vegne i den offentlige debat eller på arbejdspladsen.

TAL LOYALT - FAKTA OM LOYALITETSPLIGTEN

- Loyalitetspligten i ansættelsesforholdet kan ikke medføre yderligere begrænsninger i ytringsfriheden.
- En lovligt fremsat ytring kan ikke i sig selv føre til "negative ledelsesreaktioner" som afskedigelse, ændringer i opgaver eller forbigåelse i forbindelse med løntillæg.
- Det er ikke et krav, at kritiske ytringer skal fremsættes internt først, men generelt bør åbenhed og konstruktiv debat fremmes på den enkelte arbejdsplads. Det er ofte fornuftigt at rejse kritikken via de interne systemer, før man går til pressen.

BLAND DIG I DEBATTEN

Som socialrådgiver har du en unik mulighed for at kvalificere den offentlige debat med viden og erfaring fra arbejdet med udsatte borgere ved blandt andet at skrive debatindlæg til medierne.

Ved at blande dig i den faglige debat på din arbejdsplads og i faglige fællesskaber er du med til at forbedre og udvikle faget, rammerne for det sociale arbejde og arbejdsmiljøet.

Er du i tvivl om, hvad du i en konkret sag kan ytre dig om og hvordan, kan du altid kontakte Dansk Socialrådgiverforening, som står klar med sparring, råd og vejledning.

Ring 70 10 10 99 eller skriv til Dansk Socialrådgiverforenings afdeling Politik og Kommunikation på kommunikation@socialraadgiverne.dk

71 procent af socialrådgiverne frygter, at det vil få negative konsekvenser for dem at udtale sig offentligt om kritisable forhold på arbejdspladsen. Det viser Dansk Socialrådgiverforenings undersøgelse om socialrådgivernes ytringsfrihed.

Læs mere på socialraadgiverne.dk/ytringsfrihed.

HVAD SIGER LOVEN?

Grundlovens § 77 siger blandt andet, at "Enhver er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, dog under ansvar for domstolene. Censur og andre forebyggende forholdsregler kan ingensinde på ny indføres".

Derudover er din ytringsfrihed beskyttet af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10, EU's chartre om grundlæggende rettigheder og FN-konventionen.

ULOVLIG PRAKSIS

Hvad gør du, hvis du bliver bedt om at arbejde i modstrid med eller på kanten af loven?

- Det er altid en god idé at starte med at gå til din tillidsrepræsentant for sparring og vejledning. DS anbefaler også, at du går i dialog med din nærmeste leder. Hvis nærmeste leder undlader at reagere på henvendelsen eller fastholder en ulovlig ordre, kan du underrette lederens umiddelbart overordnede.
- Fører dialogen med ledelsen ikke til en tilfredsstillende løsning, bør du sammen med din tillidsrepræsentant kontakte din DS-region.
- Find din region på socialraadgiverne.dk/kontakt
- Du kan også hente hjælp, vejledning og sparring hos Dansk Socialrådgiverforening. Ring 70 10 10 99 eller skriv til Dansk Socialrådgiverforenings afdeling Politik og Kommunikation på kommunikation@socialraadgiverne.dk

Læs mere på socialraadgiverne.dk/ytringsfrihed. Her finder du også pjecen 'Sig det højt - guide til din ytringsfrihed'.

Niels Fenger tiltrådte som Folketingets Ombudsmand i 2019. Han er dr.jur. og professor i forvaltningsret. Ombudsmanden er borgernes beskytter mod myndighederne – også offentligt ansatte i relation til deres offentlige arbejdsgiver. Ombudsmanden behandler klager i relation til ytringsfrihed, men tager også sager om emnet op af egen drift.

'DINE YTRINGER KVALIFICERER DEN OFFENTLIGE DEBAT'

Som offentlig ansat har man vigtig viden om kvaliteten i velfærden og konsekvenserne af politikernes beslutninger. Derfor har man som offentligt ansat ret til at udtale sig – også om forholdene på ens egen arbejdsplads, siger Folketingets Ombudsmand Niels Fenger.

Af Dorthe Kirkgaard Nielsen

FOLKETINGETS OMBUDSMAND har gennem årene både undersøgt og ytret sig i sager om ytringsfrihed for offentligt ansatte. For da den offentlige sektor varetager opgaver af fundamental betydning for samfundet, er det afgørende for et velfungerende demokrati, at offentligt ansatte deler deres viden i den offentlige debat.

Ombudsmand Niels Fenger slår da også fast, at hvis man overholder reglerne om at tale på egne vegne, ikke bryder sin tavshedspligt, taler sandt og ikke udtaler sig på en urimelig grov måde, så er der en udstrakt grad af ytringsfrihed for offentligt ansatte.

– Spillepladen er nærmest fri, hvis man udtaler sig på egne vegne, og man må gerne kritisere forholdene på sin arbejdsplads og for eksempel sige, at kommunens udsatte børn ikke bliver behandlet godt nok – man må bare ikke sige, at der ikke bliver taget godt nok hånd om Oskar Jensen.

– I forhold til urimeligt grove ytringer er der også vide rammer. Eksempelvis udtalte jeg for nylig i en sag, at en DSB-ansat ikke havde udtalt sig urimeligt groft, da han kaldte DSB's ledelse inkompetent i forbindelse med en arbejdsretlig konflikt, fortæller Niels Fenger.

Viden fra maskinrummet

Når rammerne er så vide, handler det om, at ytringsfrihed og åbenhed er grundlæggende værdier i det danske samfund.

– Det er en individuel ret i et demokratisk samfund som vores, at man skal have lov til at ytre sig. Samtidig kender de, der sidder i maskinrummet, mest til

problemer og løsninger, så det har en særlig værdi, at de udtaler sig – det kvalificerer og nuancerer en debat.

Tolkning af loyalitet

Trods vigtigheden tøver mange offentligt ansatte med at ytre sig.

– Det kan der være mange grunde til. Vi har set, at nogle ledere har den retligt forkerte betragtning, at det er illoyalt at kritisere sin ledelse eller forholdene på sin arbejdsplads, men det er en misforstået tolkning af loyalitetspligt.

Spillepladen er nærmest fri, hvis man udtaler sig på egne vegne, og man må gerne kritisere forholdene på sin arbejdsplads.

– Samtidig frygter mange offentligt ansatte nok repressalier, om ikke andet et dårligt arbejdsmiljø, eller at man køres ud på et sidespor. Nogle har også den holdning, at man klarer konflikter internt.

Sidstnævnte kan være en rimelig betragtning, mener Niels Fenger. Men han minder om, at det er både naturligt og nyttigt, at offentligt ansatte gør brug af deres ytringsfrihed og deltager i den offentlige debat med deres viden og synspunkter. ♦

Film

Himlen bag skyerne

Bag skyerne - når børn sørger

Instruktør: Katrine Philp

Producent: Good Company Pictures

Varighed: 1 time og 28 min.

Se filmen på dr.dk

Lidt over 5000 børn og unge i Danmark mister hvert år en mor eller en far. Omkring 1000 mister hvert år en bror eller en søster. Det svarer til, at 14 nye børn hver dag sidder med en kæmpe sorg, som kan påvirke dem resten af deres liv. Denne sorg er omdrejningspunktet i Katrine Philps prisvindende dokumentar, 'Bag skyerne', der følger dagligdagen hos de amerikanske børn Kimmy, Nicky, Peter, Nora, Nolan og Mikayla, som alle har mistet en tæt relation.

Hos organisationen Good Grief i New Jersey mødes de i et fællesskab for sammen at tale om deres sorg, rase ud, bearbejde og gennem forskellige lege forstå, hvordan man lever med sorgen.

I forbindelse med den danske lancering af dokumentarfilmen 'Bag skyerne' har selskabet bag filmen taget initiativ til en landsdækkende kampagne, som sætter fokus på børn i sorg.

Læs mere på rodekors.dk/bagskyerne

Podcast

Elsk Foucault,

Episode 17.

Beskæftigelse

Varighed: Ca. 53 min.

Lyt med på

soundcloud.com

Podcast

Klassens time

Hvor er de voksne egentlig henne?

(Episode 14).

Vært: Sofie

Østergaard

Varighed: 25 min.

Lyt med på applepodcasts.com

Film

Crack: Cocaine, corruption & conspiracy

Dokumentar af

Stanley Nelson

Varighed: 1 time og

29 min.

Kan ses på Netflix

Podcast

Stikket dybere

Vært: Marcel

Mirsaei-Fard

Varighed: Ca. 27 min.

pr. episode

Lyt med på dr.dk/radio

Roar fra jobcenteret

De to værter socialrådgiver Vibeke Pichard og Andrey Lukyanov-Renteria, ph.d. på Professionshøjskolen Absalon, i samtale om beskæftigelse. Hvad er status på området? Hvorfor bliver loven hele tiden lavet om? De har ringet til Roar fra jobcenteret og hører om målgruppevurderinger og COVID19. Og for opgaveskrivende studerende er der også input om Alex Honneth og "behovet for anerkendelse".

Digital guide

UNICEF har spurgt danske skoleelever om, hvornår de føler sig udsatte i skolen. Ekspert forklarer, at forældre ikke behøver at være på de sociale medier for at forstå dem. For selv om udfordringen måske skyldes teknologi, så skal løsningen sjældent findes i teknologien. Det handler om tid og nærvær, og om at blive ved med at vise interesse for børnenes dagligdag, hvis man ønsker at være deres guide i det digitale liv.

Fængselsstraf

Crack ramte USA i 80'erne, og det billige og stærkt vane-dannende stof bredte sig som en epidemi. Stanley Nelsons dokumentar fokuserer både på enkelte menneskeskæbner og på, hvordan politikere brugte epidemien til at vise sig 'tough on crime'. Det medførte meget høje fængselsstraffe for mindre forseelser og oprustning af politiet. En kriminalisering, der primært ramte den sorte minoritetsbefolkning.

Hverdagen tilbage

Truer den sydafrikanske mutation vores vacciner? Har Pfizer kuppet Danmark? Hvad får smittetallene til at lægge sig? Hvornår får vi hverdagen tilbage? Det er nogle af temaerne i vaccinepodcasten 'Stikket dybere', som holder dig opdateret med nyheder og perspektiv om coronavaccinerne. Et hold af eksperter følger udviklingen i vaccinerne tæt. Stil spørgsmål til eksperterne på vaccine@dr.dk

FRA SAMTALER PÅ SAMLEBÅND TIL **TID, TILLID OG TROVÆRDIGHED**

Hvad sker der, når sagsbehandlerne pludselig kun har ansvar for 50 borgere, mens de tidligere havde ansvar for mere end 200? Mikkel Bo Madsen, forsker, ph.d., som har stået i spidsen for evalueringen af forsøget på Jobcenter Lærkevej i København, peger på, at der er sket en 'faglig forvandling'. Borgerne oplever sagsbehandlerne som troværdige og har tillid til, at de kan hjælpe dem videre i livet.

*Tekst Susan Paulsen
Foto: Lisbeth Holten*

Adressen lyder som en vej, hvor familier i ro og fred hygger sig i villahaverne. Men det er ikke just ro og fred, som det københavnske jobcenter på Lærkevej 18 er blevet landskendt for. Tilbage i sommeren 2017 demonstrerede frustrerede borgere ugentligt foran jobcenteret i protest imod Københavns Kommunes behandling af deres sager. I forlængelse af protesterne blev der i august 2017 nedsat en taskforce, der skulle undersøge, hvorfor Københavns Kom-

mune tildelte markant færre førtidspensioner end andre kommuner.

Demonstrationerne var ikke kun rettet mod kommunens fortolkning af loven, men også imod de sagsbehandlere, der arbejdede på jobcenteret. Socialrådgiverne tog i september 2017 sammen med deres tillidsrepræsentant og med opbakning fra Dansk Socialrådgiverforening til genmæle med kronikken "Ingen kan hjælpe en udsat ledig til en bedre fremtid på 25 minutter" i dagbladet Informati-

→ on, hvor de blandt andet gjorde opmærksom på, at de ikke måtte forberede sig til samtalerne, fordi det ville være spild af tid, hvis borgerne ikke mødte op.

På det tidspunkt havde socialrådgiverne på Lærkevej ansvar for mellem 180 og 220 borgere – hvor Dansk Socialrådgiverforening i sine vejledende sagstal anbefaler mellem 40 og 55 borgere. Og i april 2018 dokumenterede taskforcens rapport så, at der var store mangler i det sagsarbejde, som Jobcenter Lærkevej leverede, og at det meget høje sagstal kunne være en afgørende årsag til problemerne. Rapporten konkluderede, at Københavns Kommune burde investere massivt i beskæftigelsesindsatsen, så medarbejderne fik et rimeligt antal sager og ledige borgere en bedre behandling.

Borgernes behov frem for systemets

Det blev startskuddet til et forsøg med lavere sagstal, der startede ved årsskiftet i 2018 og løb to år frem. Der var i alt 18 ansatte i forsøgsafdelingen, hvor de 10 personligt koordinerende sagsbehandlere fik sænket sagstallet til 50. De otte virksomhedskonsulenter havde i forvejen et sagstal på cirka 50, som ikke blev yderligere reduceret i forsøgsperioden. Forsøgsafdelingen arbejder med aktivitetsparate borgere over 30 år, hvor mange har langvarige kontanthjælpsforløb bag sig og slås med omfattende problemer ud over ledighed. Hidtil havde politikerne afvist, at der var noget at komme efter, og KL havde også bakket op om jobcenterets måde at organisere arbejdet på.

Forsøget skulle vise, om kvaliteten af sagsbehandlingen kunne løftes. Hvilken forskel ville det gøre, når sagsbehandlere gik fra en situation med mere end 200 sager og med skemalagte borgersamtaler á 25 minutters varighed til 50 sager med langt mere fleksibel og selvstændig opgaveløsning med mere tid til hver enkelt borger?

Overordnet konkluderer undersøgelsen 'Forsøg med lavere sagsstammer på Lærkevej', at de forandrede rammer – herunder det markant lavere sagstal – har positiv betydning for den faglige kvalitet i sagsbehandlernes arbejde. De får et bedre kendskab til den enkelte borger, og kan levere en langt mere fokuseret og helhedsorienteret indsats. De får et overblik og en indsigt i systemet, som gør dem i stand til at agere mere ud fra borgernes behov i stedet for at agere på systemets præmisser. Og oplysningsniveauet i sagerne løftes så meget, at kommunens rehabiliteringsteam, når det er relevant, får mulighed for at vurdere, om borgere kan indstilles til førtidspension, fleksjob og ressourceforløb.

Og borgerne oplever et markant bedre samarbejde med sagsbehandlere. De fremhæver blandt andet, at

↑
– Jeg er faktisk imponeret over, hvor meget sagsbehandlere kan rykke nogle virkelig komplicerede borgersager, siger forsker Mikkil Bo Madsen.

sagsbehandlere er godt forberedt til samtaler, har overblik og forståelse, lytter og inddrager, kommunikerer klart og er gode til at samarbejde med andre aktører, der er involveret i borgerens sag. Og at det tidsmæssigt nu også er muligt for sagsbehandlere at lave opsøgende arbejde eller holde møder med borgerne andre steder end lige i jobcenteret, hvis det er hensigtsmæssigt.

'Faglig forvandling'

Mikkil Bo Madsen, forsker, ph.d, som har stået i spidsen for evalueringen, der er udarbejdet for Institut for Socialrådgiveruddannelse, Københavns Professionshøjskole, tøver ikke med at kalde sagsbehandlernes nye måde at arbejde på for en faglig forvandling.

– Undersøgelsen viser, at sagsbehandlere på beskæftigelsesområdet er i stand til at løfte meget

Bag om historien

Beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard (S) har lanceret et ministermål for beskæftigelsesindsatsen, som handler om, at ledige skal have en værdig sagsbehandling. Et mål, som Dansk Socialrådgiverforening bakker op om. Men hvad betyder værdig i den kontekst – og hvordan skal jobcentrene indfri det nye mål? Et forsøg på Jobcenter Lærkevej viser vejen. Her er sagsbehandlerne gået fra at have ansvar for over 200 borgere til 50 borgere.

komplekse sager, der går på tværs af beskæftigelse og socialpolitik, sundhed og psykiatri, når de bare bliver bakket op af ordentlige rammer, ordentlig tid og fleksibilitet. Og når de bliver bakket op af inddragende og tæt faglig ledelse. Når de får de rigtige rammer, så er jeg faktisk imponeret over, hvor meget sagsbehandlerne kan rykke i nogle virkelig komplicerede borgersager. Der er nærmest tale om en faglig forvandling af de sagsbehandlere, som tidligere havde samtaler på samleband.

– Der blev etableret kollegial faglig sparring, der er arbejdet med systematisk kompetenceudvikling for at løfte sagsbehandlerne, så det er ikke bare et spørgsmål om 50 eller 220 sager – det er også et spørgsmål om den organisering og det faglige og sociale arbejdsmiljø, der er omkring medarbejderne. Det er lykkedes for sagsbehandlere i forsøgsafdelingen at træde ind i den nye rolle som koordinerende sagsbehandler og løse opgaver, de ikke har løst tidligere, med kompetencer, de ikke har haft brug for at udfolde tidligere, pointerer Mikkel Bo Madsen.

I rapporten sætter en af sagsbehandlerne fra forsøgsafdelingen følgende ord på værdien af sparring med leder og koordinator.

'Trygheden er, at man ved, man ikke sidder alene med det, selvom vi arbejder så selvstændigt med vores borgere, så synes jeg, at det er trygt at vide, at jeg altid kan drøfte mine sager med mine kollegaer, eller i hvert fald 1 gang om måneden har jeg jo en sagssparring med

min leder og min koordinator, hvor man kan tage de ting og så synes jeg også, at vores leder er rigtig god til at have et åbent dørprincip, der hedder: har du nogle borgere, hvor du tænker, at det har jeg altså brug for at få at vide nu og ikke om 14 dage, så er der også plads til, at man kan gå ind og spørge.'

Overblik i sagerne

I evalueringen fremhæves det som nævnt også, at oplysningsniveauet i sagerne – og i den 'forberedende plan' – løftes så meget, at kommunens rehabiliteringsteam, når det er relevant, får mulighed for at vurdere, om borgere kan indstilles til førtidspension, fleksjob og ressourceforløb. Hvis dokumentationen i borgerens sag er hullet, usammenhængende eller på anden måde utilstrækkelig, kan rehabiliteringsteamet ikke formulere en indstilling. Og med et sagstal på cirka 200 har det tidligere ofte ikke været muligt for sagsbehandlerne at få tid til at samle trådene og skabe overblik i en sag. Som en af sagsbehandlerne forklarer det i undersøgelsen:

'Det, der er sjovt, eller det, der i hvert fald har været sjovt at kigge på i nogle af sagerne, er, at der jo har ligget rigtig mange lægelige informationer, og at de bare er blevet hentet igen og igen og igen, og man har lavet den ene afklaring efter den anden, og i bund og grund kunne sagen måske have været sendt afsted for lang tid siden, man har bare ikke haft tiden til at samle op på det. Det har vi haft nu.'

'VI FIK SAGT DET HØJT'

I kronikken 'Ingen kan hjælpe en udsat ledig til en bedre fremtid på 25 minutter', som blev bragt i dagbladet Information tilbage i september 2017, beskriver socialrådgiverne på Jobcenter Lærkevej deres hverdag, hvor der kun er 25 minutter til mødet med hver borger, inklusive forberedelse og journalisering. Den beskrivelse tog Rasmus Balslev, formand for Dansk Socialrådgiverforenings Region Øst, også med på rådhuset i forbindelse med budgetforhandlingerne.

Daværende beskæftigelsesborgmester, Anna Mee Allerslev (R), havde lige meldt ud, at socialrådgiverne kunne skyde en hvid pind efter et lavere sagstal. Alligevel

blev der under forhandlingerne sat penge af til en ny afdeling på Jobcenter Lærkevej, hvor hver sagsbehandler kun skulle have 50 sager i en forsøgsperiode på to år.

– Det rykkede virkelig meget, at vi fik sendt vores budskab ud og sagt det højt. Det havde ingen negative konsekvenser fra ledelsen, og det virker som om, de er glade for, at vi fik penge til den nye afdeling.

Sådan sagde socialrådgiver Isabell Langhoff, som var en af initiativtagerne til kronikken, til nærværende fagblad i artiklen 'Vi bliver nødt til at sige fra – ellers sker der jo aldrig noget'.

Isabell Langhoff har selv arbejdet i forsøgsafdelingen og er pt. på barsel.

Læs artiklen i Socialrådgiveren 11/18 på socialraadgiverne.dk/publikationer

Podcast om Lærkevej

Mikkel Bo Madsen har lavet en podcast-serie med titlen Forsøget på Lærkevej. Foreløbig er det blevet til 5 episoder – og der er endnu en episode på vej, hvor Dansk Socialrådgiverforenings formand, Mads Bilstrup, bliver interviewet.

Læs mere og lyt med via mikkelbom.dk

Samtlige 15 borgere, som er blevet interviewet til evalueringen, giver udtryk for, at de i forsøgsafdelingen oplever et samarbejde, der er bedre og hjælper dem mere, end de har prøvet i jobcentret tidligere.

De fremhæver blandt andet, at de oplever sagsbehandlere, som er forberedte, lytter og har kendskab til deres sag. At der er tid til samtalen, og at sagsbehandlerne kommunikerer klart og troværdigt. De har fået tillid til deres sagsbehandler.

– Jeg er overrasket over, så hurtigt man kan skabe eller genskabe tilliden. Når man har set nogle af de demonstrationer ude foran jobcenteret og har talt med nogle af borgerne fra Jobcentres Ofre, så har jeg været lidt bekymret. Kan man genskabe borgernes tillid? Borgere, der er blevet kørt over af et samle-

Samtlige 15 borgere, som er blevet interviewet til evalueringen, giver udtryk for, at de i forsøgsafdelingen har fået en bedre hjælp, end de fik i jobcenteret tidligere.

Undersøgelsen viser, at sagsbehandlere på beskæftigelsesområdet er i stand til at løfte meget komplekse sager, der går på tværs af beskæftigelse og socialpolitik, sundhed og psykiatri, når de bare bliver bakket op af ordentlige rammer, ordentlig tid og fleksibilitet.

Mikkel Bo Madsen, forsker, ph.d.

båndssystem, hvor de har oplevet ikke at blive lyttet til? Ja, det kan man, siger Mikkel Bo Madsen.

Han henviser til en borgercase i undersøgelsen – Johan, som hurtigt får tillid til sin sagsbehandler, hvilket fremgår af følgende citat:

'10 minutter inde i mødet, der tænkte jeg, at det her er ikke de skrækhistorier, jeg har hørt. Det er en velforberedt og meget engageret person, der har haft masser af tid, også fordi det tog jo halvdanden time.'

– Det er en fantastisk formulering. Vi kan ikke tage hans udsagn til indtægt for, at det går så hurtigt for alle. Men oplevelsen af, at der sker noget helt andet, den indtræder ret hurtigt hos borgerne.

Det gælder også for denne borger: *'Jeg føler mig godt inddraget af min sagsbehandler, absolut. Jeg vil sige, at i alle de her mange år, er hun faktisk det første menneske, jeg har tillid til. Hvilket jeg har sagt til hende rigtig mange gange, og føler vitterligt, at jeg kan stole på hende ikke?'*

Ja altså, for det første, så synes jeg det her med tiden ikke? At vi har meget længere tid til at snakke sammen, og jeg også fornemmer, at hun har tid, til at sætte sig ind i min sag, hver gang jeg kommer. Det vil sige, hun ved hvem det er, hun møder ikke? Ja, og kommunikationen er bare god, synes jeg, og kan være både let og tung på forskellig vis ikke? Hun tager det alvorligt, det jeg siger, og stoler på det jeg siger, og stoler på det, som kommer fra min læge og psykolog. At det ikke bare bliver fejlet af bordet, som; Tag dig nu sammen, eller et eller andet ikke. Og så at nu er det den samme, jeg møder hver gang. Det er virkelig alfa og omega.'

Mobiltelefon skaber tryghed

Flere af borgerne fremhæver, at det er vigtigt for dem, at de i modsætning til tidligere nemt kan komme i kontakt med deres sagsbehandler. Alle sagsbehandlerne i forsøgsafdelingen er udstyret med en mobiltelefon, og borgeren får kontaktoplysninger, så de kan ringe direkte til deres sagsbehandler og ikke skal via omstillingen, hvor de typisk har oplevet at hænge i kø.

– Tilgængelighed betyder utrolig meget. Borgerne siger entydigt, at nu har de en sagsbehandler, der hører på, hvad de siger, og som er til at få fat på. At opleve, at det ikke er et system, men et menneske, man kontakter – i stedet for at komme igennem til et callcenter, som videresender ens besked til den sagsbehandler, der er på vagt den pågældende dag. Så kan det være, at der er nogen, som vender tilbage senere den dag eller næste dag. Men det er sjældent en, man kender – eller som kender ens sag. Når borgerne har mulighed for at ringe direkte til deres sagsbehandler, så får de måske i første omgang en sms og en time senere en opringning.

"ALTSÅ, DET BLIVER MAN JO TRYG AF"

JOHAN PÅ 30 ÅR er en af de 15 borgere, som er blevet interviewet i den kvalitative evaluering fra Københavns Professionshøjskole. Han er i behandling for en psykisk lidelse i distriktpsychiatrien og har sin bolig i et botilbud efter paragraf 108. Han deltager i et praktikforløb nogle timer en gang om ugen.

Johan blev tilknyttet Jobcenter Lærkevej, da han fyldte 30 år – men havde stor modstand imod det, da han havde hørt meget dårligt om stedet. Vi bringer herunder et let redigeret uddrag af interviewet.

Velforberedt og overskudsagtig

"Så mødte jeg jo ind til den første samtale, hvor Jeanette, som er min sagsbehandler, hun var virkelig velforberedt. Altså, hun kunne min sag, nærmest på rygraden. Jeg tror, vi sad her i halvanden time og bare snakkede om min sag. Hun gav sig virkelig god tid og havde masser af overskud til at høre, hvad jeg sagde, og skrive det ned, og forstå det, og sætte det i min sag og sådan noget. Jeg har aldrig været til et møde med

en sagsbehandler, der har været så velforberedt, så afslappet og overskudsagtig og sat godt ind i sagen og gav mig masser af tid. Det har jeg aldrig oplevet før.

Jeanette har også haft tid til at tage ud og besøge mit praktiksted. Nogle af vores møder blev holdt på praktikstedet, så hun også kunne snakke med min chef og sådan noget. Så der har også været overskud og tid nok til at tage hele vejen ned i Sydhavnen, hvor mit arbejde ligger, og sidde der og have god tid og være afslappet og overskudsagtig...

Der er åben og klar kommunikation, hvor at i andre processer kan man godt gå lidt og sådan tænke, at man er blevet glemt. Hvorfor ringer de ikke, hvorfor skriver de ikke, hvad foregår der? Jeanette er bare rigtig, rigtig god til hele tiden at have kommunikation og hele tiden forklare, hvor vi er i processen. Det gør mig også tryk. Altså, det bliver man jo tryk af.

Læs hele interviewet med Johan i "Forsøg med lavere sagsstammer i jobcentret på Lærkevej. Kvalitativ delevaluering, slutrapport", Københavns Professionshøjskole.

Jeg har aldrig været til et møde med en sagsbehandler, der har været så velforberedt, så afslappet og overskudsagtig og sat godt ind i sagen og gav mig masser af tid."

Johan, aktivitetsparat kontanthjælpsmodtager

Mikkel Bo Madsen fremhæver, at betydningen af at kunne få fat i den sagsbehandler, man kender, er svær at overvurdere.

– Det gør en kæmpestor forskel i nogle af de udsatte menneskers liv. Og det er ikke, fordi sagsbehandlerne bliver kimet ned, men hvis der lige er et eller andet som eksempelvis en mor, der også har problemer med sin datter. I den situation kan det være enormt tryghedsskabende, at man kan få fat i sin sagsbehandler, som siger: "Bare rolig, hvis du er presset, så tager vi bare vores samtale i overmorgen i stedet for." Frem for at reagere ved at sanktionere ved at trække i kontanthjælpen.

Væk fra kontanthjælp

De gode resultater til trods konkluderer den kvantitative evaluering af forsøget, som Københavns Kommune står bag, at de lavere sagstal blandt de koordinerende sagsbehandlere ikke har medført, at signifikant flere borgere er kommet i job, uddannelse eller virksomhedsplacering. Til gengæld har forsøget

vist en positiv virkning på at få borgere ud af kontanthjælpssystemet ved at blive afklaret til ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension, samt at flere borgere med lang ledighedshistorik kommer væk fra kontanthjælp. Konkret er tre gange så mange borgere (15 procent) kommet i ressourceforløb i forhold til kontrolgruppen (5 procent).

Mikkel Bo Madsen er enig i konklusionerne i den kvantitative evaluering og laver følgende analyse:

– Jeg har to perspektiver på, at forsøget på Lærkevej ikke statistisk signifikant har fået flere i job. For det første har jobcenteret på Lærkevej før forsøget gennem en årrække opbygget en pukkel af sager med borgere, der skulle have været sendt til førtidspension eller andet. Man kan ikke forvente, at de borgere kommer i job, og det er ikke usandsynligt, at det har taget et til to år at komme ned gennem den pukkel af sager. Det kan selvfølgelig ses i effektresultaterne.

– For det andet handler forsøget primært om, at man radikalt har forbedret forholdene for de personligt koordinerende sagsbehandlere. Virksom-

→ hedskonsulenterne i afdelingen har gennem forsøget fortsat samme antal borgere som før, og de fik endda til sidst i forsøget tilført den opgave, at udarbejde forberedende plan for borgere, når det var relevant. På den måde har kommunen designet et forsøg, der primært retter sig mod kvalitet i myndighedssagsbehandling, mens de aktiviteter, der direkte skal understøtte borgernes vej ud i virksomheder, egentlig ikke understøttes særligt i forsøget. Det er man til gengæld i gang med på Lærkevej nu, hvor der er stort fokus på det virksomhedsvendte arbejde – samtidig med at sagsbehandlere har mindre sagsstammer end tidligere.

Potentiale i investeringsstrategi

På spørgsmålet om hvilke perspektiver evalueringresultaterne rummer for fremtidens beskæftigelsesindsats, svarer Mikkel Bo Madsen:

– Jeg håber, at det vil få flere politikere til at se potentialet i at investere i beskæftigelsesområdet. De danske jobcentre bliver i medierne generelt beskrevet dystert. Jobcentrene og beskæftigelsespolitikken har et dårligt ry, og det er ikke uden grund – maskineriet derude har bidraget til det. Der er dog stor forskel på beskæftigelsesindsatsen fra kommune til kommune. Nogle af de kommuner, hvor man har investeret i området, og hvor man har et blik for, at den komplekse faglighed skal have lov til at udfolde sig hos medarbejderne – de steder kan man ikke genkende sig selv i den dystre fremstilling, som man ofte møder i medierne.

Selv om forsøget på jobcenteret på Lærkevej er afsluttet, kører alle afdelinger nu med nedsat sagstal – hvilket blandt andet er blevet muligt med puljemidler fra STAR-projektet 'Flere skal med 2', som 30 kommuner fra hele landet var med i fra starten. Men hvad sker der, når projektet efter planen slutter ved årsskiftet?

– Det positive scenarie er, at der er jobcentre og politikere, som har fået øjnene op for potentialet i at arbejde med gode sagsstammer. Der er jo en del kommuner, der på beskæftigelsesområdet arbejder ud fra et investeringsperspektiv, og min fornemmelse er, at der er stille vækst i det. Men om det er nok til, at det kan rejse sig, hvis puljerne forsvinder – det tør jeg ikke spå om.

Evalueringsrapporten er et forsknings- og evalueringsprojekt, som Københavns Professionshøjskole har gennemført for Københavns Kommune. Mikkel Bo Madsen har udført projektet sammen med Anette Skals, lektor, ph.d.; Susanne Tang Hvistendal, adjunkt; Jonas Kirkegaard Ørnbo, lektor; Stella Mia Sieling-Monas, adjunkt, ph.d. og Sanne Nielsen, lektor - alle fra Københavns Professionshøjskole.

Mikkel Bo Madsen er i dag ansat ved Aalborg Universitet ved Center for Udvikling af Borgerinddragende Beskæftigelsesindsatser

ØNSKE

Aldrig mere høje sagstal

Socialrådgivere, tillidsrepræsentant og ledere opfordrer politikere i Københavns Kommune til at vinke definitivt farvel til alt for høje sagstal – og på baggrund af erfaringerne fra forsøget på Lærkevej også i fremtiden sikre rammer og vilkår, hvor fagligheden bringes i spil til gavn for borgerne

Af Susan Paulsen
Foto: Lisbeth Holten

SOCIALRÅDGIVER MARLENE NEUBERT var med i forsøgsprojektet på Jobcenter Lærkevej i København, hvor man gik fra at have cirka 200 sager til 50.

– Det var en stor forandring. Jeg oplevede en høj grad af metodefrihed og tillid fra ledelsen. Der blev plads til faglighed i beskæftigelsesindsatsen. 25 minutter til en borgersamtale, som vi maksimalt måtte bruge inden forsøget, rækker ikke til en håndholdt indsats, fortæller Marlene Neubert og fortsætter:

– Der var pludselig tid til at tage på hjemmebesøg, når det var nødvendigt for at skabe en god relation til borgeren og progression i deres sag. Jeg tog på flere hjemmebesøg, hvor jeg eksempelvis hjalp en borger med at få ringet til lægen. En anden borger, som led af angst, mødte jeg også uden for jobcenteret hos hans kontaktperson. Tidligere tabte vi mange borgere, fordi vi ikke havde tid til at være fleksible og imødekomme deres behov.

– Det bliver mere på borgernes præmisser frem for systemets. De føler sig set og hørt. For eksempel var der en borger, som plejede at hente sit barnebarn fra skole hver onsdag. Der blev tilrettelagt en aktivering, som tog hensyn til borgerens ønske om at kunne fortsætte den tradition. Det betød, at han ikke havde fravær i sin aktivering, men til gengæld oplevede et reelt samarbejde.

Marlene Neubert fremhæver også betydningen af, at sagsbehandlere blev udstyret med en mobiltelefon, så borgerne kunne ringe direkte til deres sagsbehandler.

– De kunne altid få fat i os – og skulle ikke først forbi omstillingen. Jeg havde tastet mine borgere ind på telefonen, og det giver en anden oplevelse, at jeg tager telefonen, når den ringer, og siger 'hej Brian'. For vores borgere var det en stor omvæltning.

I dag arbejder Marlene Neubert forsat på Jobcenter Lærkevej – nu i afdelingen 'Flere skal med 6'. Hun arbejder 30 timer om ugen og har ansvar for 30 aktivitetsparate borgere med anden etnisk baggrund. Og hun håber, at sagstallet forbliver på et rimeligt niveau.

Optimisme

Oven på de gode erfaringer med forsøget på Lærkevej er socialrådgivernes tillidsrepræsentant, Edna Nersesjan, optimistisk. På Jobcenter Lærkevej er der ingen afdelinger, hvor sagstallet igen har sneget sig op på over 200. Takket være midler fra blandt andet STAR-projektet 'Flere skal med 2' kører samtlige 12 afdelinger i jobcenteret med et sagstal på mellem 35 til 60 sager afhængig af målgruppe og sagsbehandlerens funktion.

– Jeg kan ikke forestille mig, at vi får så høje sagstal igen. Men det har ikke været en gratis omgang. Det er hårdt arbejde at have 50 sager med en klar forventning om, at man får borgerne videre. Med et lavt sagstal kan vi opbygge en god, anerkendende og motiverende relation til borgere, komme rundt om hele sagen, og der er tid til at arbejde tværfagligt. Det har betydet, at vi har kunnet afslutte flere sager til job og uddannelse, fleksjob, ressourceforløb og førtidspension.

– Jeg håber og vælger at have tiltro til, at de gode erfaringer med lavere sagstal påvirker politikerne, så de vil fortsætte en investeringstankegang – også selv om puljemidlerne ophører, siger Edna Nersesjan.

Når puljemidlerne stopper...

Mette Landbo, som var leder af forsøgsafdelingen på Jobcenter Lærkevej – og nu er leder af den afdeling, hvor Marlene Neubert arbejder – håber, at politikerne vil afsætte midler til at opretholde et lavt sagstal pr. medarbejder.

– Med midlerne fra STAR kan vi lige nu fortsætte det gode arbejde, men det er væsentligt, at politikerne er opmærksomme på, at når puljemidlerne fra STAR ophører slut 2021, så står vi i en helt anden situation. Så har vi behov for midler til området, hvis man ønsker at opretholde kvaliteten i borgermødet og sagsarbej-

Tidligere tabte vi mange borgere, fordi vi ikke havde tid til at være fleksible og imødekomme deres behov.

Marlene Neubert, socialrådgiver

det, hvor vi under forsøget skabte progression i sager, hvor der ikke havde været progression i årevis. At sidde med så få sager gør, at sagsbehandlerne kan rykke tættere på borgerne og give dem en ordentlig hjælp, så de kan komme videre i tilværelsen – enten tættere på arbejdsmarkedet eller til et andet forsørgelsesgrundlag.

– Det tættere samarbejde med borgerne giver en helt anden arbejdsglæde og mulighed for at udfolde det faglige rum. Det kan man ikke med 225 sager – så bliver det langt hen ad vejen en administrativ ekspeditionsøvelse, hvor der bliver fokus på registrering og kontrol og ikke så meget på indhold, lyder det fra Mette Landbo.

Mening for borgerne

Chef for Jobcenter Lærkevej i København, Maria Bødker Boje, ønsker også, at det i fremtiden bliver muligt at fastholde et lavt sagstal.

– Jeg er stolt af vores arbejde i forsøgsafdelingen, hvor der har været mange forandringer, tilpasninger, opkvalificeringer og en vedholdende insisteren på at skabe mere mening for borgerne. Det går stille og roligt i den rigtige retning. Jeg håber, at vi også efter projektmidlerne fra 'Flere skal med 2', kan arbejde med lavere sagstal, men det er en politisk beslutning.

Budgetforhandlinger

Det har ikke været muligt at få en kommentar fra beskæftigelses- og integrationsborgmester Cecilia Lonning-Skovgaard (V) til, hvordan hun vil sikre, at sagsbehandlerne ikke igen kommer til at sidde med et alt for højt sagstal.

Til gengæld svarer konstitueret administrerende direktør Jeppe Bøgh Andersen:

"Det er positivt, at både medarbejdere og borgere har haft en god oplevelse med forsøget med færre sager pr. medarbejder. Herfra handler det om at finde det fremtidige niveau, og spørgsmålet om antallet af sager bliver afgjort ved de årlige budgetforhandlinger, hvor der tages stilling til de indsatser, som udløber."

Budgetforhandlingerne i Københavns Kommune er så småt i gang og afsluttes i løbet af efteråret.

Jeg kan ikke forestille mig, at vi får så høje sagstal igen.

Edna Nersesjan, tillidsrepræsentant

HVORDAN DEFINERER DU VÆRDIG SAGSBEHANDLING?

Hvordan definerer du værdig sagsbehandling? Og hvad skal der til for at kunne praktisere en værdig sagsbehandling? Det har vi spurgt fire socialrådgivere og en arbejdsmarkedschef om.

Af Dorte Kirkgaard Nielsen

Aktivitetskravet gør sagsbehandling uværdig fra start

Mette Louise Brix

Koordinerende sags-
behandler i Jobcenter,

Rødovre Kommune.

Fællestillidsrepræsentant og formand
for Faggruppen Beskæftigelse i DS.

- Værdig sagsbehandling er, når man som sagsbehandler har mulighed for og rammer til at møde borgeren lyttende, empatisk og individuelt. Så det handler både om det personlige plan, hvordan du som sagsbehandler møder borgeren, men også om arbejdsforhold og lovgivning.

- Værdig sagsbehandling kræver plads til socialfaglighed og fleksible løsninger, og det er ikke tilfældet i dag. Jeg sidder med de aktivitetsparate over 30 år, og loven stiller de samme krav til

dem, der kan tage et arbejde, og så de mest udsatte borgere. Aktivitetskravet gør sagsbehandlingen uværdig fra start, fordi vi sidder med borgere, der bliver mødt med for høje og urimelige krav, som de ikke forstår, fordi de er for dårlige til at kunne opfylde kravene. Det gør det godt nok svært at vinde borgerens tillid og hjælpe borgeren.

- Skal man yde værdig sagsbehandling, skal man behandle mennesker værdigt, og det gør man, hvis man placerer dem inden for nogle rammer, der giver mening for dem. Samtidig er sagstallet afgørende. Her hos os sidder vi med omkring 60 sager. Det er alt for højt, fordi det bliver brandslukning og overfladisk sagsbehandling fremfor grundig sagsbehandling med kvalitet.

Det handler om tonen, du møder borgeren med

Annette A. Sørensen

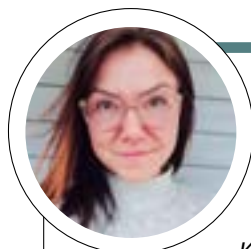
Fastholdelsessagsbehandler i
Ungehuset, Slagelse Kommune.

- Værdig sagsbehandling handler om at have troen på de enkelte unge og deres drømme, om at sætte sig ind i den enkeltes historie, om at være til stede og om at støtte og motivere den enkelte unge til at finde sig selv, og lære at mestre sit liv.

- Det handler også om tonen, du møder borgerne med. De skal behandles med respekt, og så skal du hele tiden kigge på borgerne individuelt. Er det en kriminel ung, en ung med kognitive udfordringer eller en mangeårig arbejdsløs med syv års skolegang, du sidder over for. Så nytter det ikke noget med fine ord som refleksiv, for du taber meget hurtigt borgeren, hvis vedkommende ikke forstår, hvad du siger.

- Lovgivningen pålægger os en masse ting: Et uddannelsespålæg inden for en bestemt tidsramme, så vi bruger rigtig meget tid på at skrive os ud af, hvad borgerne ikke kan. Og samtaler hver anden måned, men hvis du sidder med en psykisk syg, giver det ingen mening - for siden sidst har borgeren måske haft én samtale i psykiatrien.

- Uværdig sagsbehandling sker også, når det går for stærkt. Jeg kan opleve at få borgere med 600 siders sagsakter, hvis jeg skal sætte mig ind i sådan en sag, kræver det tid. Så værdig sagsbehandling kræver et ordentligt arbejdsmiljø med ro og tid til at sagsbehandle.

Vi skal have en værdig lovgivning

Nanna Christensen

Koordinerende sagsbehandler, Jobcenter Ringkøbing-Skjern Kommune.

– For mig er værdig sagsbehandling, at borgere skal inddrages i mål og vejen derhen. Det er hurtig og meningsskabende handling og også alt det administrative, hvor man får sagen ordentligt belyst, får indhentet tilstrækkeligt med oplysninger, sparret med sit team, vendt de forskellige muligheder.

– Værdig sagsbehandling er også tillid til borgeren, og at borgeren går ud fra hvert møde og føler sig hørt og forstået ud fra sin aktuelle situation. Jeg har pt. en borger, hvis ressourceforløb er ved at udløbe, og sagen skal oversendes

til Rehabiliteringsteamet. Borgeren er undervejs blevet syg med kræft. Her er værdighed, at sagen sættes fuldstændig på standby, så der ikke stilles nogen former for krav til borgeren, som får rum og tid til at gennemføre sit sygdomsforløb.

– Skal vi kunne praktisere værdig sagsbehandling, kræver det et handlingsmæssigt råderum og en lovgivning, der understøtter værdig sagsbehandling. For eksempel har vi siden januar 2020 haft selvbookingssystemet. Det kan både anses som værdigt, fordi det giver medinddragelse, men det kan også være rigtig uværdigt, når vi stiller krav om selvbooking til de mest udsatte borgere, som har problemer med deres egen dagligdagsstruktur, og hvor de ovenikøbet kan miste deres ydelse, hvis de ikke får gjort det rettidigt.

Det socialfaglige skøn skal tilbage

Lone Lollesgaard

Uddannelses- og arbejdsmarkedschef i Vesthimmerlands Kommune.

– Værdig sagsbehandling er, når borgeren føler sig set, hørt og inddraget, og når det meningsskabende er i højsædet. Når både sagsbehandling og indsats tager udgangspunkt i den enkelte borger.

– Som når vi i Vesthimmerlands Kommune har deltaget i frikommuneforsøg, hvor vi har været fritaget for samtaler – både i form, indhold og kadence. Så vi har kunnet aftale med den enkelte borger, hvornår og hvordan den næste samtale skal være, og hvad vi skal

tale om – ud fra, hvad der giver bedst mening for borgeren.

– Det kræver et opgør med onesize-fits-all, for det giver ikke mening, at alle borgere skal behandles ens, når deres sager ikke er ens. Udgangspunktet skal ikke være os eller systemet, men den enkelte borger.

– Så vi skal have fokus på det socialfaglige skøn, som er indsnævret i de senere år, og vi skal skabe en mestringskultur, hvor vi skal give medarbejderne ejerskab tilbage til indsats og samtale.

– Det kræver løbende kompetenceudvikling af vores medarbejdere, og højere frihedsgrader kræver også en nærværende og faglig ledelse, som er tæt på samtalerne i mødet med borgerne.

Borgeren skal ses, høres og medinddrages

Stine Pallisgaard

Socialrådgiver, 3F Roskilde.

Formand for Faggruppen Fagbevægelsens Socialrådgivere i DS.

– Værdig sagsbehandling er, når borgeren bliver set, hørt og medinddraget i sin sag. Og når sagsbehandleren formår at forklare lovgivningen, så borgeren forstår den – i stedet for at bruge fagsprog og jura-termer. Samtidig er det vigtigt med individuelle skræddersyede forløb, så det passer til den enkelte borger.

– Et af vores medlemmer hos 3F har oplevet virkelig værdig sagsbehandling. Hun er en ung kvinde, der har været sygemeldt i tre år med ondt i bevægeapparatet. På trods af at hun ikke kunne få sine sygedagpenge forlænget og nu er på den lavere ressourceforløbsydelse, har hun hele tiden følt sig værdigt behandlet, fordi hun har haft den samme sagsbehandler, og fordi hun hele tiden har følt sig set.

– Uværdig sagsbehandling oplever vi i 3F, når der ikke sker noget i forløbene, hvor det starter med fysiske udfordringer og så bliver psykisk, fordi det tager så lang tid.

– Værdig sagsbehandling kræver uddannet personale i form af socialrådgivere eller socialformidlere, fordi de har helhedssynet på borgeren, da de er uddannet både til at se på jura og mennesket bag. Vi oplever desværre indimellem, at vi for eksempel sidder over for en bager, der sagsbehandler, men som hverken forstår lovgivning eller har de rette kompetencer til at kommunikere med borgeren. Så bliver det en ikke-værdig sagsbehandling.

→ 8 UD AF 10 SOCIALRÅDGIVERE:

Lovgivning spænder ben for 'værdig sagsbehandling'

Af Lærke Øland Frederiksen

EN STRAM LOVGIVNING, tids-
pres og økonomiske hensyn er
ifølge socialrådgiverne i jobcen-
trene de tre største barrierer,
som kan gøre det svært at yde
'værdig sagsbehandling' over
for borgerne. I en rundspørge
udført af Dansk Socialrådgiver-
forening fremhæver socialrådgiv-
erne særligt lovgivningens krav
om samtaler på bestemte tids-
punkter og med bestemt indhold
som problematisk, fordi det kan
stå i vejen for et forløb, som er
tilrettelagt med udgangspunkt i
borgerens behov.

Flere fremhæver det nordjyske
frikommuneforsøg, hvor kom-
munerne er blevet fritaget fra
forskellige proceskrav, hvilket
har givet mere plads til socialråd-
givernes faglige vurderinger.

Højt arbejdspress

Derudover svarer 65 procent, at
de oplever et højt eller meget højt
arbejdspress – og rundspørgen
viser også, at cirka 40 procent af
socialrådgiverne har et højere
sagstal end det niveau, som Dansk
Socialrådgiverforening anbefaler
i sine vejledende sagstal.

Godt 60 procent har hørt om
beskæftigelsesmålet 'værdig
sagsbehandling', mens kun 22
procent har oplevet, at deres
arbejdsplads har taget initiativ
til at arbejde med målet.

700 socialrådgivere med myndighed på
beskæftigelsesområdet har svaret på rund-
spørgen om 'værdig sagsbehandling'.

DE TRE STØRSTE BARRIERER FOR VÆRDIG SAGSBEHANDLING

80 procent af socialrådgiverne svarer, at lovgivningen står i vejen for værdig sagsbehandling

Ud over krav til samtalekadence- og indhold fremhæver socialrådgiverne de stramme regler for at for-
længe sygedagpenge og tildele førtidspension som en barriere.

Lovgivningen står i vejen for værdig sagsbehandling

70 procent af socialrådgiverne svarer, at de mangler tid til at yde en værdig sagsbehandling

Over halvdelen af socialrådgiverne i jobcentrene oplever at have et højt eller meget højt arbejds-
pres. De har for mange sager og bruger for meget tid på dokumentation, hvilket ikke efterlader
meget tid til samtaler med borgerne.

Mangler tid til at yde en værdig sagsbehandling

55 procent af socialrådgiverne svarer, at økonomiske hensyn står i vejen for værdig sagsbehandling

Mange socialrådgivere i jobcentrene oplever, at de ikke kan få lov at iværksætte den indsats,
som ifølge deres socialfaglige vurdering er den rigtige. De har for få indsatstyper at vælge
imellem, der er krav om hvor mange borgere, der skal have en virksomhedsrettet indsats, og
de mangler mere 'bløde tilbud' som mentor.

Økonomiske hensyn står i vejen for værdig sagsbehandling

Kilde: Dansk Socialrådgiverforenings 'Rundspørge om værdig sagsbehandling', februar, 2021.

BESKÆFTIGELSESMINISTER:

"Jeg tror, at vi kan gøre det bedre"

Alle ledige skal have en værdig sagsbehandling. Sådan lyder et af beskæftigelsesminister Peter Hummelgaards (S) mål for indsatsen i jobcentrene. Vi stiller skarpt på målet i et kort interview med ministeren.

Af Susan Paulsen

Hvorfor har du valgt målet om værdig sagsbehandling?

– Først og fremmest handler det om at skabe en diskussion om, hvordan vi sikrer, at borgerne altid mødes med tillid og respekt i beskæftigelsessystemet uanset hvilke regler, der er på området. Og for at være helt ærlig, så synes jeg, at systemet i for høj grad har været præget af mistillid frem for tillid, og det vil jeg gerne have lavet om. Enkeltsagerne taler naturligvis deres eget tydelige sprog. Jeg tror, at vi kan gøre det bedre.

Hvordan kan mødet med jobcenteret opleves værdigt, når borgerne som noget af det første skal orienteres om rådigheds- og sanktionsregler?

– Jeg er ikke modstander af de sanktionsregler, vi har. På den ene side lytter jeg til socialrådgiverne – der skal være en balance, og den enkelte borger skal også gerne føle, at rådgiveren sidder der for at hjælpe. På den anden side mener jeg også, at det er vigtigt, at borgeren forstår de forventninger, samfundet har i den situation, hvor man bliver forsørget. Den balance vil jeg meget gerne være med til at diskutere.

Er der elementer i loven, som du selv vil pege på som barrierer i forhold til en værdig sagsbehandling?

– Der er heldigvis blevet ryddet op i en række ting i den nye LAB-lov (Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats, red.), men vi har også stillet os selv den opgave sammen med en række partier at nytænke beskæftigelsesindsatsen, hvor vi kigger både regler og krav igennem for at se, hvor det er, at vi ikke møder borgerne med den fornødne tillid.

– Hele tilgangen under coronakrisen har også været at forsøge at behandle borgerne med større grad af værdighed. Vi har eksempelvis skabt mulighed for, at borgerne ikke kun kan møde ind til fysiske samtaler. Vi hører fra socialrådgivere og kommuner, at det betyder, at man pludselig er i langt bedre kontakt med nogle af de allersvageste borgere. Og nogle af de læringspunkter tager vi med i det videre politiske arbejde.

Hvordan harmonerer en mere værdig sagsbehandling med en beskæftigelsesindsats, hvor der skal spares 1,1 mia. kr. om året?

– Jeg tror helt grundlæggende, at det ikke skal ses som en besparelse, men som en omorganisering og nytænkning af beskæftigelsesindsatsen. At det kan være, at der er opgaver, som jobcentrene ikke skal løse i fremtiden, lige som der kan være grupper af borgere, som ikke fremover skal ind ad jobcenterdøren. Mere konkret kan jeg ikke blive på nuværende tidspunkt.

Hvordan vurderer du Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal som et redskab, der kan være med til at sikre en værdig sagsbehandling?

– Det er jo helt evidenter. Nogle af vores egne projekter som eksempelvis "Flere

skal med" viser, at jo færre sager, den enkelte sagsbehandler sidder med, jo større sandsynlighed er der også for at få bragt den enkelte videre. Og det er jo også et argument for kommunerne om at investere i beskæftigelsesindsatsen.

Hvad vil du som minister gøre for at minimere de barrierer – lovgivning, mangel på tid og hensyn til økonomi – som socialrådgiverne ifølge Dansk Socialrådgiverforenings rundspørge oplever står i vejen for en 'værdig sagsbehandling'?

– Lad mig sige det på den måde: Jeg vil gerne vide præcis, hvor i lovgivningen man finder barrierer i forhold til at give en værdig sagsbehandling af den enkelte borger. Lad det være en invitation til de 80 procent i rundspørgen, som har svaret, at lovgivning står i vejen for værdig sagsbehandling. ♦

DS: TILLID ER EN FORUDSÆTNING FOR VÆRDIGHED

Dansk Socialrådgiverforening (DS) har netop sendt et notat til Beskæftigelsesministeriet og beskæftigelsesordførerne fra aftalepartierne bag 'Tidlig pension'. I notatet efterlyser DS blandt andet mindre detailstyring i forhold til samtalekadence og indhold i samtalerne, udvidede muligheder for digitale samtaleformer samt en afskaffelse af den tidsrøvende 225-timers regel.

Socialrådgivernes formand, Mads Bilstrup, siger:

– Dansk Socialrådgiverforening bakker op om nytænkningen af beskæftigelsesindsatsen, men det må ikke være på bekostning af de mest udsatte borgere. Vi skal gøre op med de regler og rammer, der ikke har effekt, og gøre plads til en bedre og mere fleksibel og håndholdt indsats, hvor socialrådgivernes faglige skøn bringes i spil. Forudsætningen for en værdig sagsbehandling er tillid – både til borgerne og socialrådgiverne.

Mads Bilstrup
Formand for Dansk
Socialrådgiverforening

Ditte Brøndum
Næstformand for Dansk
Socialrådgiverforening

VÆRDIGHED FOR BORGERE PÅ HANDICAPOMRÅDET

DEBATTEN på handicapområdet raser. Desværre oplever borgere med handicap og deres pårørende for ofte, at sagsbehandlingen ikke fungerer godt nok. Kritikken handler både om den konkrete hjælp og støtte, men også om fejl i sagerne og en tillidsdagsorden,

vandskorpen, kan være lang.

Det er en dagsorden, der er blevet storpolitik. De stærke borgergrupper – som #enmillionstemmer – presser socialministeren, som har søsat et omfattende evalueringsarbejde om indretningen af det specialiserede socialområde, hvor der er fokus på den strukturelle opbygning, målgrupper, specialiseringsgrad, visitation og kvalitet.

”
Det er et stort ansvar, for utålmodigheden efter forandring er stor.

hvor man oplever, at adgangen til hjælp bliver en kamp.

Det er hårde meldinger for socialrådgiverne, som hver dag går på arbejde for at sikre støtte til mennesker, der har behov for det. Men også meldinger, der for mange socialrådgivere vækker genklang. Fordi vi oplever at sidde med alt for mange sager. Vi oplever, at oplæringen er mangelfuld, efteruddannelsesmulighederne begrænsede, og at økonomi kommer til at trumfe den socialfaglige vurdering. Der er heldigvis også fantastisk gode eksempler på kommuner, der vælger at gå en anden vej. Men vejen derfra og til de kommuner, der hænger med røven i

Derfor har Astrid Krag nu nedsat et partnerskab, der på den kortere bane skal styrke tilliden og retssikkerheden, og vi skal i Dansk Socialrådgiverforening være med, sammen med Danske Handicaporganisationer og Kommunernes Landsforening. Det er et stort ansvar, for utålmodigheden efter forandring er stor. Vi ved som socialrådgivere en hel masse om, hvad der er god sagsbehandling og hvilke vilkår, der skal til for at lykkes med det – og det vil vi gå aktivt ind i arbejdet med.

Mennesker, der har stofmisbrugsproblemer, er blevet stigmatiseret og retsforfulgt længe nok. De er blevet truet, forfulgt og ydmyget. Det er på tide, at vi erstatter straf med hjælp.

Bent Høie, sundhedsminister i Norge, Ritzau.

Kommunen tager privatlivet som gidsel, når de overvåger i døgndrift som betingelse for hjælp. Kommunerne ødelægger mennesker, når de tager privatlivet som gidsel i stedet for at holde samtaler om hjælpebehovet. Det er magtmisbrug.

Sanne Møller, jurist og direktør i Embedsværket på Twitter.

Får fandme kvalme af at komme ind på det nyrenoverede Østerport (med masser af plads) til ulidelig høj musik, fordi de hjemløse skal holdes væk. De har lige så meget ret til at være her som os andre.

Molly Christensen, kommunikationskonsulent på Twitter.

Problemet ligger i, at der kommer en spion i hjemmet, som er udsendt for at modbevise, at man har behov for hjælp og tager notater, og skriver ned på minuttet, hvor meget man skal tisse og vende sig. Det er sindssygt grænseoverskridende. Det er en fremmed mand, som pludselig er i ens rum.

Simon Kjær, som har muskelsvind til dr.dk.

Man læser til socialrådgiver, fordi man vil gøre en forskel. På uddannelsen lærer vi at være aktivt lyttende, forstå borgeren og finde muligheder for at forebygge, afhjælpe eller kompensere i en given situation. Når cheferne i visitationsudvalget bagefter beslutter – uden at have mødt borgeren – at der ikke er råd, så er det dig, der skal formidle en afgørelse, du er fagligt uenig i.

Birgitte Zuckerman, tidligere socialrådgiver i Politiken.

Jeg er så stolt, og det er fantastisk, at folk har fulgt sådan med i serien. Vi vidste, det var et modigt valg at lave en serie om tvangsanbringelser.

Maja Jul Larsen, hovedforfatter på dramaserien 'Ulven kommer', der modtog årets Robert-pris som årets tv-serie på berlingske.dk.

Vi skal have fat i sårbare børn, før deres problemer har vokset sig så store, at børnene tager skade, og det bliver svært at hjælpe dem på andre måder end ved at anbringe dem. Det er på skolerne og i institutionerne, at vi kan forebygge sociale problemer, og det er der, vi kan hjælpe familier, før deres problemer vokser sig for store.

Pernille Skipper, politisk ordfører, Enhedslisten, til Politiken.

REGION

Regionslederen skrives på skift af:

Kommentér på:

facebook.com/dansksocialraadgiverforening

PRAKSISKLUMMEN

Skrives på skift af socialrådgivere:

Mie Vode Moll

Formand, Region Syd

Rasmus Balslev

Formand, Region Øst

Trine Quist

Formand, Region Nord

Ida Louise
Jervidalo

Karina Rohr
Sørensen

Nancy
Pelle

**Louise
Marie Friis**

Sundheds-
socialrådgiver
Odense
Universitets-
hospital

”DU ER IKKE ALENE”

FOR SNART ET ÅR siden skrev jeg en regionsleder om corona. Om nedlukningen, hjemsendelser, arbejde i kritiske funktioner, og hvad vi havde lært af det. Og om hvad det betød for det sociale arbejde og nogle af de allermest udsatte borgere. Da jeg skrev den leder, havde nedlukningen været i otte uger... Nu er jeg holdt op med at tælle, hvor længe og hvor mange nedlukninger vi har haft. Jeg skal nok spare jer for alt for meget snak om min noget reducerede begejstring for virtuelle møder. Eller klage over de fysiske skavanker, der følger med hjemmearbejdspladsen. For jeg synes, at I alle sammen tager det utrolig pænt – og så kan jeg også.

Faktisk bliver jeg endnu engang bekræftet i, hvor sej en faggruppe vi er – os socialrådgivere. I Region Nord får vi som altid mange henvendelser fra jer medlemmer om løn, ansættelse og arbejdsmiljø. Det er stort set, som det var før corona. Men én ting er anderledes og fylder mere og mere, som tiden går: I skal dagligt forholde jer til vanskelige problemstillinger, som enten skal tackles på distancen eller i de beredskaber, som jer i de kritiske funktioner ofte arbejder i.

Begge dele betyder, at I er meget alene og mangler den

nødvendige sparring tæt på fra kollegaer og ledere. Det kræver meget af den enkelte, og kan også blive utrygt og ensomt. Man kan blive i tvivl om, hvorvidt man slår til fagligt, om man gør det rigtige. Hjælper vi borgerne godt nok? Overser vi noget? Det skaber bekymringer og tristhed.

Nogle beretter også om at være bekymrede for genåbningen. Hvad har nedlukningen gjort ved vores arbejde? Ved relationen til borgerne? Relationen til kollegaerne?

”Arbejdsmiljøproblemer er i højere grad end før i fare for at blive gjort til et individuelt problem. Det er de ikke!

Uanset om det er det handler om den ene eller anden bekymring, er det vigtigt at tage hånd om det. Arbejdsmiljøproblemer er i højere grad end før i fare for at blive gjort til et individuelt problem. Det er de ikke! Om du sidder hjemme og arbejder eller er fysisk på din arbejdsplads, er arbejdsmiljø et fælles anliggende, både hvad angår problemer og løsninger. Så derfor: Tøv ikke med at kontakte din tillidsrepræsentant eller arbejdsmiljørepræsentant – eller din DS-Region.

”Jeg genkender hans blik”

Han havde lige forliget sig med sit liv, som det var blevet nu. Havde lige fået opbygget ny rutine, ny mening og nyt indhold i sit liv. Han havde lige lært at leve med det følelsesmæssige pres som kontrolscanningen hver tredje måned er.

Men nu sidder han her hos mig efter at have været til en nedslående lægesamtale. Jeg har kendt ham i tre år, hvor han har været tilknyttet vores ambulatorie. Jeg har hjulpet ham med at få samlet overblikket og handlet i alle de sociale situationer, som hans sygdom undervejs har bragt ham i. Nu sidder vi her så igen. Denne gang med et nyt udgangspunkt. Hans hjernetumor er igen vokset og kræver behandling. Og det vender igen op og ned på alt i hans liv. Både for ham, hans kone og deres børn.

Denne gang er det den palliative indsats, som vi langsomt bevæger os ind i. For selv om han ikke selv har erkendt det, er hans sygdom uhelbredelig, og et tilbagefald stiller hans udsigter i forhold til fremtiden endnu mere sårbare. Han har lige akkurat genvundet fodfæstet efter den seneste operation, som efterlod ham med en række fysiske og kognitive følger.

Han kigger mig ind i øjnene. Jeg kan ane tårerne presse sig på. Jeg genkender hans blik. Samme blik som første gang jeg så ham, da han lå på vores rehabiliteringsafdeling, hvor han i månedsvis kæmpede for at genvinde kontrol over sin egen krop og sit eget liv. Ligesom jeg dengang hjalp ham i forhold til kontakten til kommunen, til arbejdsgiver, til hjælp til familien, til at få søgt førtidspension, til at få søgt om dækninger ved pensionskassen. Så er der i den nye sygdomsudvikling lige så mange ting, som jeg kommer til at skulle hjælpe ham og hans familie med at formidle og handle på i den kommende periode.

Men denne dag er jeg bare til stede med ham. Det andet når vi nok!

Trine Schultz

Professor (mso) i Socialret ved AAU, Social Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på børne- og ungeområdet

Søren Blæsbjerg

Studielektor i Socialret ved AAU, Social Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på udsatte-, handicap- og ældreområdet

John Klausen

Professor (mso) i Socialret ved AAU, Social Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på forsørgelse og beskæftigelse

Mange fejl i fleksløntilskud

Kommunerne har svært ved at anvende reglerne for fleksløntilskud korrekt, og det er vanskeligt for borgerne at gennemskue beregningsgrundlaget. Der er formentlig fejl i et ganske stort antal sager.

DE FLESTE KONTROLLERER, om de får den korrekte løn ved at gennemgå deres lønseddel. Personer ansat i fleksjob efter 1. januar 2013 får løn fra arbejdsgiveren for det arbejde, der er udført. Lønnen suppleres med et fleksløntilskud fra kommunen. Mange personer i fleksjob kontrollerer dog ikke, om kommunens beregning af fleksløntilskud er korrekt. Det er der imidlertid god grund til at gøre. Ankestyrelsen har i 2020 omgjort cirka 50 procent af de sager om fleksløntilskud, som styrelsen har modtaget fra kommunerne. Den høje omgørelsesprocent vidner om, at kommunerne har svært ved at anvende reglerne korrekt.

Hvorfor så mange fejl?

Fastlæggelsen af den fleksjobansattes lønindtægt, som kommunen bruger til at beregne fleksløntilskuddet, giver anledning til mange fejl. En typisk fejl opstår, når kommunen skal vurdere, om en indtægt skal betragtes som lønindtægt og dermed skal indgå ved beregningen, eller der er tale om en arbejdsfri indtægt, som ikke skal indgå. Det betyder, at værdien af personalegoder som for eksempel fri bil, fri telefon, fri kost og logi, arbejdsgiverbetalt sundhedsforsikring med videre ikke medfører fradrag i fleksløntilskuddet (se Ankestyrelsens Principmeddelelse 39-19).

Der opstår ofte fejl, hvis den fleksjobansatte i en måned har fået udbetalt for eksempel en bonus eller lignende. Der kan både ske fejl i selve vurderingen af, om en indtægt må betragtes som lønindtægt eller som en arbejdsfri indtægt. Er der tale om en lønindtægt, der dækker over arbejde for flere måneder, eller er den i øvrigt optjent over flere måneder, gælder der særlige regler for, hvordan den skal indgå i beregningen.

Lønloft anvendes forkert

Der sker mange fejl i sager, hvor kommunerne nedsætter den fleksjobansattes fleksløntilskud på grund af lønloftet. I måneder, hvor for eksempel udbetaling af ferietillæg indgår i beregningen, bliver der ofte anvendt et forkert lønloft. Loftet skal forhøjes med et beløb svarende til det ferietillæg, som en fuldtidsansat ville have ret til. Mange fleksjobansatte har som følge heraf fået for lidt udbetalt i tilskud (se Ankestyrelsens Principmeddelelse 51-16). Hvis en person ikke er månedslønnet men 14-dages lønnet, er der også kommuner, der ikke har reguleret lønloftet svarende til, om der er to eller tre lønudbetalinger i den pågældende måned.

Det er som i andre sager kommunens ansvar at sikre, at udbetaling af ydelser sker på et korrekt grundlag. Kommunen skal blandt andet sikre, at arbejdsgiveren

giver oplysninger om, hvad lønloftet udgør (se Ankestyrelsens Principmeddelelse 16-18 og 39-19).

Svært for borgere at opdage fejl

Hvis en fleksjobansat retter henvendelse til kommunen, fordi pågældende mener, at der er fejl i kommunens beregninger for tidligere perioder, vil dette normalt være en anmodning om genoptagelse af kommunernes afgørelser om fleksløntilskud. Kommunerne skal genoptage sagen, hvis der er begået fejl. Afslag på genoptagelse er en afgørelse, der kan påklages til Ankestyrelsen, uanset at klagefristen på fire uger er overskredet for de konkrete afgørelser.

Kommunernes afgørelser om fleksløntilskud består ofte kun af en udbetalingsmeddelelse, som den fleksjobansatte modtager hver måned i forbindelse med udbetalingen. Udbetalingsmeddelelsen indeholder kun meget sparsomme oplysninger om beregningen af fleksløntilskuddet, og opfylder ofte ikke kravene til begrundelse i forvaltningslovens § 24. Nogle kommuner sender også en såkaldt beregningsoversigt til den fleksjobansatte, men denne overholder heller ikke altid kravene til begrundelse. Beregningen i beregningsoversigten er ofte meget svær at gennemskue for en fleksjobansat uden særligt kendskab til reglerne. ♦

Sådan beregnes fleksløntilskuddet

- Tilskuddet beregnes på baggrund af lønnen i fleksjobbet og kan derfor være forskelligt fra måned til måned. Kommunen beregner en måneds fleksløntilskud med udgangspunkt i et beløb, som svarer til 98 procent af dagpengenes højeste beløb (18.936 kr. i 2021).
- Tilskuddet nedsættes med 30 procent dels af lønindtægten i fleksjobbet, dels af anden lønindtægt, indtil den samlede lønindtægt pr. måned udgør 15.264 kroner.
- Herefter nedsættes fleksløntilskuddet med 55 procent af den lønindtægt, der overstiger 15.264 kr. pr. måned før skat.
- Lønnen fra arbejdsgiver og det beregnede fleksløntilskud må tilsammen ikke overstige lønnen for en fuldtidsansat, som er ansat på ordinære vilkår i den pågældende stilling – det såkaldte lønloft.
- Hvis den fleksjobansattes løn og det beregnede fleksløntilskud overstiger lønloftet, nedsætter kommunen fleksløntilskuddet med det overskydende beløb.
- En betydelig del af alle fleksjobansatte er berørt af dette lønloft, fordi de ikke er specielt højt lønnede.

DEBAT

Du kan maille til
redaktionen@socialraadgiverne.dk.

Deadline for læserbreve til nr. 04/05-21
er 9. april klokken 9.00
Maks 1900 anslag inkl. mellemrum

SOCIALRÅDGIVERE MANGLER AFGØRENDE REDSKAB MOD SOCIAL KONTROL

Cecilia Lonning-Skovgaard

Beskæftigelses- og integrationsborgmester (V)
i Københavns Kommune

Socialrådgivere, ansat som jobkonsulenter, spiller en stor og vigtig rolle i bestræbelserne på at hjælpe ledige kvinder med ikke-vestlig baggrund ud på arbejdsmarkedet. Men desværre begrænses socialrådgivernes mulighed for at hjælpe etniske minoritetskvinder, der er udsat for social kontrol, af lovgivningen.

Det er tilfældet, når en kvinde er underlagt social kontrol af den bisidder eller partsrepræsentant, der er med til samtaler. At et familiemedlem, der mistænkes for at udøve social kontrol over en kvinde, også kan have fuldmagt til at repræ-

vises; men hvad vil det sige i praksis? Den sociale kontrol kan sjældent bekræftes af kvinden, når ægteemanden sidder lige ved siden af. Socialrådgiverne mangler ét afgørende redskab: Muligheden for at sætte en bisidder eller partsrepræsentant uden for døren, for at sige det ligeud.

Derfor har jeg opfordret udlændinge- og integrationsminister Mattias Tesfaye (S) til sammen med justitsministeren at ændre fuldmagtsreglerne, så socialrådgivere fremover har bedre mulighed for at tale alene med borgeren uden en bisidder eller partsrepræsentant,

”

Som lovgivningen er i dag, binder den desværre socialrådgiveres hænder

sentere kvinden, er et kendt problem, som mine medarbejdere i Jobcenter København støder på, og som blev dokumenteret i en rapport af Als Research.

Som lovgivningen er i dag, binder den desværre socialrådgiveres hænder. Det gøder jorden for, at den sociale kontrol, som kvinden udsættes for inden for hjemmets fire vægge, kan fortsætte i samtalerummet i jobcentret. Lovgivningen kræver ”tungtvejende grund” før en bisidder eller partsrepræsentant kan af-

når der er bekymring for, at vedkommende udøver social kontrol. Hans ministerium undersøger nu, hvordan det kan gøres nemmere at afvise en bisidder eller partsrepræsentant i disse situationer.

Det kræver konkrete og tydelige retningslinjer for, hvordan socialrådgivere skal håndtere disse situationer.

Retten til bisidder og partsrepræsentant er en vigtig ret at værne om. Men vi skal også værne om vores etniske minoritetskvinders ret til at arbejde og leve et frit liv.

MIT ARGUMENT

Har du et **skarpt argument** på max. 700 anslag inkl. mellemrum, så skriv til os på argument@socialraadgiverne.dk

Inge Louv

Socialrådgiver og
handicapkonsulent

STOP TVANGS- RETORIKKEN

Som socialrådgiver bruger jeg ikke ordet tvangsanbringelser. Vi taler om anbringelse med og uden samtykke. Det antyder, at der skal være en proces.

At anvende ordet tvang om anbringelser og adoptioner understreger magten i en grad, der ikke er hensigtsmæssig, hvis man samtidig påstår, at man ønsker et forældre-samarbejde. Det er retorik, jeg ikke mener, hører til i socialt arbejde. Jeg kunne sådan ønske, at regeringen ville tage til sig, hvor slemt, det faktisk er, når den anvender sådanne udtryk i et udspil om børn og deres forældre.

Unge mødre har kortere uddannelse end jævnaldrende

Kvinder, der får børn tidligt, ender ofte med kortere uddannelsesbaggrund og højere risiko for slet ikke at have en uddannelse, når de fylder 30 år. Der er store gevinster at hente for den enkelte kvinde og for samfundet, hvis flere får en uddannelse.

Emilie Agner Damm
Senioranalytiker,
Arbejderbevægelsens
Erhvervsråd

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har for Mødrehjælpen undersøgt, hvordan 30-årige kvinder klarer sig i uddannelsessystemet alt efter, hvornår de bliver mødre første gang. Analysen viser, at kvinder, der bliver mødre tidligt, oftere ender uden uddannelse eller med kortere uddannelse end kvinder, der bliver mødre senere. Og at kvinder med baggrund i arbejderklassen eller med forældre uden for arbejdsmarkedet oftere bliver mødre i en ung alder.

Unge mødre er oftere ufaglærte

Når vi ser på uddannelsesniveaudet for 30-årige kvinder fordelt på alder ved første barn, er der en tydelig sammenhæng mellem tidspunktet for første barn og uddannelsens længde (se figur 1). Jo

tidligere kvinderne har fået deres første barn, jo højere en andel har ikke anden uddannelse end grundskolen.

Blandt kvinder, der fik deres første barn, før de blev 18 år, har 53 procent stadig ikke fuldført en ungdomsuddannelse eller en erhvervs-kompetencegivende uddannelse som 30-årige. Blandt kvinder, der blev mødre, da de var 18-21 år, har 46 procent ikke anden uddannelse end grundskolen. Til sammenligning er det henholdsvis hver femte og hver tiende af de kvinder, som fik deres første barn, da de var henholdsvis 22-25 og 26-29 år, der ikke har anden uddannelse end grundskolen.

Risikoen for at være uden uddannelse som 30-årig er dermed mere end dobbelt så høj for kvinder, der har fået deres første barn, før de blev 22 år. Også når man ser på andelen af kvinder med en videregående uddannelse, har tidspunktet for, hvorpå man får sit første barn, en betydning.

Blandt kvinder, der har fået deres første barn, før de blev 22 år, har godt hver tiende fuldført en videregående uddannelse. Ser man på kvinder, der har fået deres første barn som 26-årige eller senere, er det over 60 procent, som har en videregående uddannelse.

Socialklasse og tidligt moderskab

I den næste del af analysen har Arbejderbevægelsens Erhvervsråd undersøgt, hvornår kvinder får børn fordelt efter den sociale klasse, deres familie tilhørte, da kvinden var 12 år. Der er 1 procent af kvinderne med en opvækst i klas-

Illustration: Morten Voigt

sen uden for arbejdsmarkedet, der har fået første barn, inden de fyldte 18 år, og 14 procent fik første barn, da de var mellem 18 og 21 år.

Blandt de øvrige klasser er det markant færre, der får børn i en tidlig alder. Blandt kvinder med en opvækst i de øverste sociale lag, som her kaldes eliten, har to ud af tre ikke fået børn ved 30-årsalderen. Blandt kvinder opvokset i arbejderklassen eller med forældre uden for arbejdsmarkedet er det

”

Blandt kvinder, der fik deres første barn, før de blev 18 år, har 53 procent stadig ikke fuldført en ungdomsuddannelse eller en erhvervskompetencegivende uddannelse som 30-årige.

henholdsvis 46 og 43 procent. Der er således en tydelig sammenhæng mellem den sociale klasse, kvinderne er opvokset i, og tidspunktet for deres første barn. Jo højere social klasse, jo senere er kvinderne blevet mødre.

Oftere frafald fra uddannelse

I den sidste del af analysen ser vi nærmere på de kvinder, der ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse som 30-årige. Figur 2 viser, at der blandt kvinder uden en erhvervskompetencegivende uddannelse, der har fået deres første barn, før de fyldte 26 år, er flere, som er påbegyndt en uddannelse uden at færdiggøre den. Den relativt høje andel af personer, som ikke er startet på en erhvervskompetencegivende uddannelse, skal ses i sammenhæng med andelen af kvinder i den samlede gruppe, der som 30-årige står uden en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Når der for eksempel er relativt mange kvinder uden en erhvervskompetencegivende uddannelse, der ikke er blevet mødre som 30-årige, og som ikke er startet på en uddannelse, skal det ses i sammenhæng med, at der generelt er en lav andel af kvinder uden uddannelse i disse grupper.

Store gevinster ved uddannelse

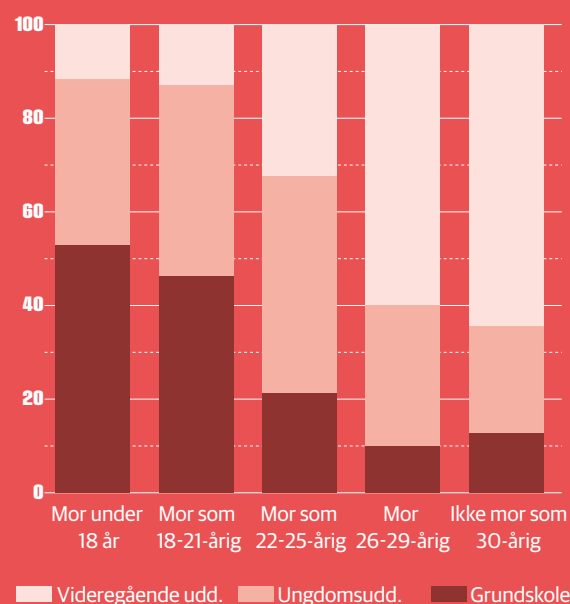
Der er store gevinster af uddannelse i Danmark. Ikke kun for den enkelte, der oplever bedre arbejdsmarkedstilknudning og højere indkomst gennem livet, men også for samfundet. Set over et livsforløb vil personer, der får en erhvervskompetencegivende uddannelse, ifølge AE-analyser tjene 2-12 mio. kroner mere end sammenlignelige ufaglærte, og set i forhold til samfundet, så skaber personer med en uddannelse mervækst på 4-17 mio. kroner over et livsforløb. Dertil kommer de positive samfundsmæssige effekter på de offentlige finanser af, at man sparer udgifterne til overførselsindkomst og i stedet har højere skatteindbetalinger, når unge får en uddannelse.

En stor del af forklaringen på, at uddannelse betyder rigtig meget for den enkeltes og dermed samfundets økonomi, er, at arbejdsmarkedstilknudningen med en uddannelse bliver markant forbedret. En ting er, at vi kan se i tallene, at uddannelse bliver endnu mere vigtig fremover. Prognoserne for arbejdsmarkedet peger på, at der vil være overskud af ufaglærte, mens der vil komme til at mangle personer med en erhvervskompetencegivende uddannelse. Siden midten af 90'erne er antallet af ufaglærte job forsvundet i stor stil, og frem mod 2021 forventer Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, at beskæftigelsen vil vokse med yderligere 68.000 personer, men blandt ufaglærte forventes beskæftigelsen at falde med 33.000 personer. ♦

UDDANNELSESNIVEAU OG MODERSKAB

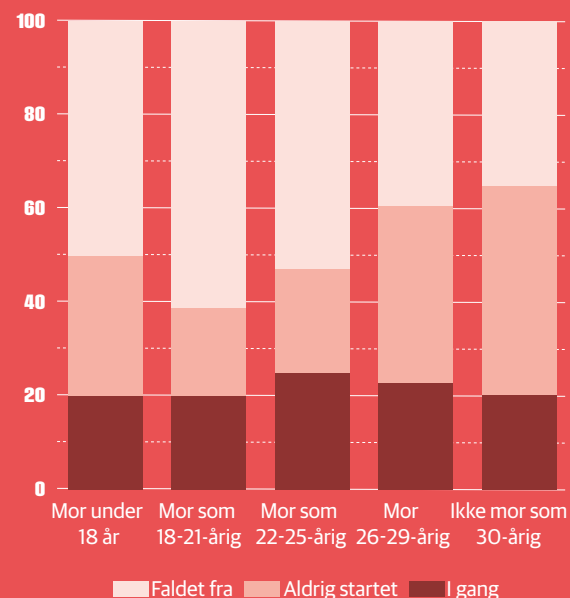
Figur 1

I analysen af kvindernes uddannelsesniveau er uddannelserne inddelt i tre grupper: Grundskole, ungdomsuddannelser (gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser) og videregående uddannelser. For kvinder uden en erhvervskompetencegivende uddannelse undersøges det desuden, om de er i gang med eller har afbrudt et uddannelsesforløb. En erhvervskompetencegivende uddannelse er en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse. Dele af analysen er opdelt på den socialklasse, som kvindens familie tilhørte, da kvinden var 12 år. I analysen tages der udgangspunkt i kvinder født i 1986 og 1987, og deres uddannelsesniveau som 30-årige undersøges.

Figur 2

30-årige kvinder uden erhvervskompetencegivende uddannelse fordelt på, om de er startet, faldet fra eller i gang. Anm: Der ses kun på 30-årige kvinder uden en erhvervskompetencegivende uddannelse. Fordelingen gælder, om kvinderne er startet, faldet fra eller i gang med en erhvervskompetencegivende uddannelse. Status ved 30 år.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

OK21: REALLØNNEN ER SIKRET DE NÆSTE TRE ÅR

Formand for Dansk Socialrådgiverforening, **Mads Bilstrup**, fremhæver sikring af socialrådgivernes **realløn, ligelønspulje, forbedringer af pension og seniorrettigheder** som de vigtigste årsager til, at han anbefaler et JA til overenskomsten.

Mads Bilstrup er formand for DS' forhandlingsdelegation, som ud over formanden består af de tre regionsformænd Rasmus Balslev, Mie Vode Moll og Trine Quist.

Husk at stemme

Du kan stemme om overenskomstresultatet frem til onsdag den **24. marts** inden midnat. Afstemningsresultatet bliver offentliggjort på socialraadgiverne.dk og i nyhedsbrevet.

et er en glad, lettet og lidt træt Mads Bilstrup, formand for Dansk Socialrådgiverforening, som *Socialrådgiveren* møder til en status på overenskomstforhandlingerne om socialrådgivernes løn og arbejdsvilkår.

Af Stine Brix
Foto: Lisbeth Holten

Tillykke med det første OK-forlig, hvor du har stået i spidsen for forhandlingerne på vegne af socialrådgiverne. Nu skal medlemmerne til at stemme om forliget. Hvorfor anbefaler du og hovedbestyrelsen, at medlemmerne stemmer JA?

– Hovedbestyrelsens klare anbefaling er et JA, fordi vi har sikret reallønnen for alle offentligt ansatte socialrådgivere, uanset om de arbejder i stat, kommune eller region. Der er ovenikøbet udsigt til en lille stigning i reallønnen i løbet af de næste tre år. Hertil kommer konkrete lønforbedringer for de socialrådgivere, som er lavestlønnede og for ledere. Et vigtigt skridt for at forbedre pensionen for ansatte i kommuner og regioner. Og et gennembrud for seniorrettigheder i staten. Endelig er det vigtigt, at ligeløn er en del af aftalen. De resultater udgør grundlaget for, at vi som samlet hovedbestyrelse mener, at det er et tilfredsstillende resultat.

– At det er tilfredsstillende, skal naturligvis også ses i lyset af corona og den økonomiske krise, som har

været bagtæppet for forhandlingerne. Derfor håber jeg, at rigtig mange medlemmer af Dansk Socialrådgiverforening vil deltage i urafstemningen om overenskomstforligene – og at rigtig mange vil bakke op om resultatet og stemme JA.

– Jeg vil også fremhæve, at vi har fastholdt den såkaldte reguleringsordning. Den sikrer, at lønnen for de offentligt ansatte udvikler sig som lønnen på det private arbejdsmarked. Vi kan se, at det over en årrække har været en fordel for os som offentligt ansatte. Og min forventning er, at når vaccinerne er ude og virke, og der forhåbentligt kommer gang i økonomien igen, så vil det blive en fordel for os igen.

Overenskomst i coronaens tegn

Corona har i det hele taget farvet både optakten til og selve forhandlingerne om overenskomsten. Først og fremmest med hele den økonomiske usikkerhed. Dertil kommer, at de fleste forhandlinger er foregået virtuelt. Ligesom indsamlingen af krav blandt Dansk Socialrådgiverforenings medlemmer fandt sted på kort tid og uden mulighed for at holde store tillidsrepræsentantmøder.

– OK21 vil gå over i historiebøgerne på grund af corona – både fordi det har skabt så utroligt meget usikkerhed omkring forhandlingerne, men også fordi vi har forhandlet digitalt meget af tiden. Det har været svære betingelser. Og jeg skal helt ærligt sige, at den økonomiske usikkerhed indimellem har givet

→ kriller i maven, fordi jeg syntes, det var så uforudsigeligt, om vi kunne sikre socialrådgivernes realløn. Det lykkedes heldigvis.

– Ovenikøbet har vi opnået nogle meget vigtige gennembrud for socialrådgiverne for eksempel i forhold til bedre pension for ansatte i kommuner og regioner og seniorrettigheder i staten. Og så synes jeg, det er rigtigt vigtigt, at det stærke sammenhold, som vi har opbygget med de andre faglige organisationer, bestod på trods af krisetid. Det er jeg stolt af, og det har været afgørende for, at vi kunne hive et tilfredsstillende resultat hjem.

Ligeløn og pensionsløft i kommuner og regioner

Mads Bilstrup har sammen med resten af DS' forhandlingsdelegation forhandlet særskilt om overenskomsterne for socialrådgiverne ansat i kommuner og regioner. På de to områder blev der i de generelle forlig afsat penge til forhandlinger med de enkelte organisationer.

– Vi har haft en god pose penge, som vi selv fik mulighed for at forhandle på det kommunale og regionale område. Oven i det fik vi et vigtigt – både helt konkret og symbolsk – resultat i forhold til ligeløn. Der blev nemlig øremærket ekstra penge til de kvindedominerede fag, som er lavere lønnede end tilsvarende mandsdominerede fag. Det gav altså en ekstra mulighed for forbedringer af løn og pension.

– For det første har vi – udover de lønstigninger, som alle socialrådgivere får – hævet de socialrådgivere, som har den laveste grundløn, og vi har hævet ledere på løntrin 43 og 47. For det andet har vi taget et stort skridt for at sikre socialrådgivere i kommuner og regioner en bedre pensionsordning. Alle får et pensionsløft – og især dem, som er på den laveste

pensionsprocent med 15 procent, får et tiltrængt løft til 15,3 procent pr. 1. april 2022. Vi har et mål om, at alle kommer op på mindst 16 procent, fordi analyser fra vores pensionselskab, PKA, viser, at man ved en pensionsindbetaling på 16 procent kan gå på pension uden mærkbar forringelse af sin levestandard. Ved OK21 har vi taget et vigtigt skridt mod det mål.

Kommunalt og regionalt ansatte socialrådgivere med den laveste grundløn og nogle ledergrupper får altså et ekstra løft ud over de generelle lønstigninger.

Hvad med socialrådgiverne i mellemgruppen?

– Der er ingen tvivl om, at alle socialrådgivere fortjener en lønfremgang. Det kæmper vi for i DS. Vi løfter et stort ansvar og en vigtig samfundsopgave – det har vi endnu engang vist under coronakrisen. Derfor er det også vigtigt, at alle socialrådgivere får en lønstigning, og der er midlerne fordelt således, at langt størstedelen af pengene er fordelt ligeligt til alle via de generelle lønstigninger.

– Derudover har vi kunnet prioritere nogle midler ved vores egne forhandlinger, og det har vi gjort ud fra en langsigtet strategisk vurdering af, hvordan vi bedst løfter socialrådgiverfaget som helhed. Den største sum af vore egne midler er gået til pensionsløft til basisedarbejdere ud fra hensynet om at sikre en værdig tilbagetrækning for alle. Derudover har vi kunnet hæve lederlønnen. Dels fordi lederne ikke har fået en pensionsstigning i år, og dels fordi vi ved, at lederlønnen ofte virker som et glasloft for lønnen for andre socialrådgivere. I kommunerne har vi desuden hævet den laveste startløn, så den nu er på niveau med den i regionerne. Det er vigtigt, fordi startlønnen har stor betydning for livslønnen.

Gennembrud for seniorrettigheder i staten

På statens område er det et helt andet resultat, som Mads Bilstrup hæfter sig ved:

– Vi har fået et vigtigt gennembrud på seniorområdet. På statens område får alle over 62 år ret til en seniorbonus, som svarer til to dage, der efter eget valg kan veksles til fritid, ekstra løn eller indbetaling på pensionsopsparingen. I staten har vi ikke haft samme rettigheder for seniorer som i kommuner og regioner, men det har vi fået taget hul på nu. Og det giver os også gode muligheder for at udbygge det yderligere ved kommende overenskomstforhandlinger.

– Derudover er der indgået en arbejdstidsaftale for underviserne på SOSU-skolerne, som man godt kan kalde et historisk vendepunkt. Aftalen fjerner lov 409 fra 2013, og lægger op til at prioritere underviseres opgaver og tid på en ny måde. Det glæder mig, at underviserne på professionshøjskolerne også har opnået forbedringer i forhold til rammerne for deres

Jeg skal helt ærligt sige, at den økonomiske usikkerhed indimellem har givet kriller i maven, fordi det var så uforudsigeligt, om vi kunne sikre socialrådgivernes realløn. Det lykkedes heldigvis.

Mads Bilstrup, formand for Dansk Socialrådgiverforening

arbejdstid. I deres overenskomst præciseres det, at der skal sikres åbenhed og transparens i planlægningen af arbejdsopgaverne.

Nogle medlemmer på statens område har spurgt, om forliget på statens område er dårligere end på kommuner og regioners område. Hvad vil du sige til de medlemmer?

– Det, kan jeg heldigvis sige, er en misforståelse. På alle tre områder er værdien af aftalen den samme – nemlig 6,75 procent. Og alle har fået sikret reallønnen de næste tre år. Derudover bliver pengene brugt på forskellige måder på de tre områder. For ansatte i kommuner og regioner har vi for eksempel prioriteret en højere pensionsprocent, hvor de halter bagefter deres kolleger i staten. Og omvendt har vi prioriteret et gennembrud på seniorområdet i staten, hvor de har været bagud i forhold til kommuner og regioner.

Kamp om arbejdsmiljø venter forude

Du har talt om løn og pension. Men bedre arbejdsmiljø var også et krav, som stod højt på socialrådgivernes kravliste. Hvad betyder overenskomsterne her?

– At overenskomstresultaterne er tilfredsstillende skal naturligvis også ses i lyset af corona og den økonomiske krise, som har været bagtæppet for forhandlingerne, siger Mads Bilstrup.

– Vi har opnået nogle små forbedringer. Vi får en lederuddannelse i psykisk arbejdsmiljø, bedre rammer for drøftelser om det psykiske arbejdsmiljø mellem tillidsrepræsentanter, arbejdsmiljørepræsentanter og ledere, og rådgivningen SPARK fortsætter også. Det er fine forbedringer, det anerkender jeg. Men der er ingen tvivl om, at det slet ikke er nok i forhold til de store arbejdsmiljøproblemer, som vi har. Derfor havde vi også stillet mange flere krav, men desværre blev de afvist af arbejdsgiver.

– Det bliver en rigtig vigtig opgave for os at fortsætte presset – både centralt, men også lokalt af tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter. Det skal fortsat være et mål at opnå rettigheder i overenskomsten, der sikrer et bedre arbejdsmiljø. Det er helt nødvendigt for, at vi kan holde til vores arbejde og levere høj faglig kvalitet. Der skal ikke være nogen tvivl om, at det også i de kommende år er en toprioritet for mig og for Dansk Socialrådgiverforening.

5 socialrådgivere om overenskomst-resultatet

Hvad synes du om overenskomstresultatet – og hvad stemmer du? Det har vi spurgt fire tillidsvalgte og en leder om.

Af Eva Hyllegaard

Marie Vithen

Fællestillidsrepræsentant, Socialforvaltningen i Københavns Kommune:

– Vi har landet et forlig, som giver nogle okay lønforbedringer. Jeg har været bekymret for, hvordan forhandlingerne ville ende, og om vi reelt ville få lønforbedringer ved denne overenskomstperiode. Og i det lys synes jeg, at det er et tilfredsstillende resultat for socialrådgiverne.

– Jeg er glad for, at vi har fået hævet pensionen med 0,3 procent. Det gavner alle socialrådgiverne og det er fedt, at vi er lykkedes både denne gang og ved sidste overenskomstforhandling at rykke på den. Jeg stemmer ja. Der er forhandlet mange gode forbedringer hjem. Vi hæver startlønnen, vi får generelle lønforbedringer og højere pension. Så er der løft af tillæg for nogle af grundlønstrinene og for lederne. Og jeg er glad for, at der er fundet vilje og midler til ligelønspuljen.

Tina Mortensen

Fællestillidsrepræsentant, Odense Kommune

– Jeg er meget tilfreds med de forhandlinger, der er kommet igennem, især når vi tænker på, hvordan hele den økonomiske situation ser ud i Danmark pt.

– Vi bevarer reallønnen og har fået lidt oven i pensionen – så situationen taget i betragtning jeg tilfreds.

Bevaring af løn og pension er vigtig for os alle – forhøjelsen af kompetencefonden er også et plus samt det, at der kommer fokus på, at der udvikles en uddannelse i psykisk arbejdsmiljø, som målrettes TR, leder og arbejdsmiljørepræsentant. Det er der brug for. Jeg stemmer "ja".

Steen Høyer

Tillidsrepræsentant, Aarhus Universitetshospital, Region Midtjylland:

– Jeg er imponeret over, at DS har kunnet forhandle en aftale hjem med en samlet værdi på 6,75% – det er godt gået. Jeg kunne godt have tænkt mig lidt flere seniorrettigheder, som var en af vores klubs prioriteter. Med en pensionsalder på over 70 år tror jeg, at det er vigtigt med en prioritering af dette område. En højere løn står altid øverst på min liste, og det tror jeg næsten gør sig gældende for alle i vores klub.

– Jeg har til andre overenskomster været usikker på, hvad jeg skulle stemme, men jeg er ikke i tvivl om, at jeg stemmer ja til OK21.

Marianne Beck-Hansen

Leder af opholdsstedet Østervang, Holstebro Kommune, og bestyrelsesmedlem i DS' Ledersektion:

– Overordnet er jeg tilfreds med den indgåede overenskomst. Jeg er særlig glad for, at reallønnen er sikret, og at der er indgået aftale om at udvikle uddannelser i psykisk arbejdsmiljø målrettet henholdsvis ledere og TRIO-samarbejdet. Jeg stemmer ja til resultatet ved urafstemningen.

Christine Hemme

Tillidsrepræsentant, Via University College, Efter-/Videregående:

– Vi er nok ikke i en situation – på grund af corona – der gør, at vi kan forvente store lønstigninger, og det er jo et af de store fokusområder i denne her overenskomst, men det synes jeg, man må acceptere.

– Seniorordningen har været et issue, fordi pensionsalderen er blevet hævet så meget. Folk kan jo se, at hvis man skal blive så længe på arbejdsmarkedet, er der behov for, at man har seniorordninger, der også starter tidligt. Staten har haltet alvorligt bagefter i mange år, hvor vi slet ikke har haft nogle rettigheder. Nu får vi så en lille bitte ret, men det er meget lidt, når man tænker på, at når man per automatik får fem dage i kommunerne, så har vi fået to dage.

– Som det ser ud nu, vil jeg stemme ja, fordi jeg har svært ved at se, hvad vi skulle få ud af at stemme nej.

OVERENSKOMSTRESULTATET

Hvad betyder det for dig?

Der er nu overenskomstresultater på plads for alle offentligt ansatte socialrådgivere. Trods coronakrisen er det lykkedes at sikre reallønnen for socialrådgivere på både det statslige, kommunale og regionale område – og forligene er på alle tre områder forhandlet ud fra den samme økonomiske ramme.

Resultatet er godkendt af Dansk Socialrådgiverforenings hovedbestyrelse, som enstemmigt anbefaler medlemmerne at stemme JA til overenskomstresultatet. Herunder kan du se hovedpunkterne i forligene på de forskellige områder.

HOVEDPUNKTER I FORLIGET PÅ DET KOMMUNALE OG REGIONALE OMRÅDE

- **En samlet økonomisk ramme** på 6,75 %.
- **Lønstigning** til alle på 5,02 %, som sikrer reallønnen.
- **Højere pension.** For ansatte i basisstillinger forbedres pensionen fra 15 % til 15,3 %.
- **Den såkaldte reguleringsordning videreføres** og sikrer, at lønnen følger lønudviklingen i den private sektor. De offentlige lønninger reguleres løbende med udviklingen i de private lønninger.
- **Oprettelse af ligelønspulje.** Der blev afsat særskilte midler til at gøre op med ligelønsproblematikken fagene imellem, og det er et lille men vigtigt skridt mod en udligning af det løngab, der fortsat er mellem de traditionelle kvinde- og mandefag. Socialrådgiverne fik også en andel af midlerne.
- **Flere penge til Kompetencefonden**, hvor du kan søge midler til efter- og videreuddannelse.
- **Udvikling af nye uddannelser** i psykisk arbejdsmiljø – herunder frivillig lederuddannelse.
- **Ret til løn under sorgorlov** (26 uger til begge forældre, hvis man mister et barn).
- **Ved OK18** sikrede DS en højere pension til kommunalt ansatte socialrådgivere med en kandidatuddannelse i socialt arbejde. Denne gang lykkedes det at hæve regionalt ansatte socialrådgivere med en kandidatuddannelse til en pensionsprocent på 18,58, hvilket svarer til øvrige kandidater på det regionale område.

Læs mere på socialraadgiverne.dk/OK21

SÅDAN STEMMER DU

Den 10. marts åbnede afstemningen om OK21-forligene for det kommunale og regionale område. Den 17. marts åbner afstemningen for det statslige område.

Du stemmer enten via direkte link i mail eller sms, som alle stemmeberettigede får tilsendt. Eller via socialraadgiverne.dk/OK21, hvor du kan stemme med NemID. På socialraadgiverne.dk/OK21 kan du også læse mere om, hvad I stemmer om.

STEM SENEST 24. MARTS

Begge afstemninger afsluttes onsdag den 24. marts (kl. 23.59).

Hvis du har spørgsmål til selve afstemningen, kan du ringe på hovednummeret 70 10 10 99 i normal telefontid (kl. 9-14).

HOVEDPUNKTER I FORLIGET PÅ STATENS OMRÅDE

- **En samlet økonomisk ramme** på 6,75 %.
- **Lønstigning** til alle på 4,42 %, som sikrer reallønnen.
- **Den såkaldte reguleringsordning videreføres** og sikrer, at lønnen følger lønudviklingen i den private sektor. De offentlige lønninger reguleres løbende med udviklingen i de private lønninger.
- **Seniorbonus**, som svarer til to dage, der efter eget valg kan veksles til fritid, ekstra løn eller indbetaling på pensionsopsparingen.
- **Ny arbejdstidsaftale** for undervisere på SOSU-skolerne, som har været omfattet af Lov 409 siden 2013.
- **Undervisere på professionshøjskolerne** har også opnået forbedringer i forhold til rammerne for deres arbejdstid. I deres overenskomst præciseres det, at der skal sikres åbenhed og transparens i planlægningen af arbejdsopgaverne. Derfor skal undviserne fremover ved normperiodens start have en drøftelse med deres leder om sammenhængen mellem arbejdsopgaver og tid.
- **Kompetencefonden** med midler til efter- og videreuddannelse fortsætter.
- **Ret til løn under sorgorlov** (26 uger til begge forældre, hvis man mister et barn).
- **Frivillig lederuddannelse** i psykisk arbejdsmiljø videreføres.
- **Det præciseres i TR-aftalen**, at TR og ledelsen skal drøfte reduktion i arbejdsopgaver i forbindelse med valg eller genvalg af tillidsrepræsentant.

Læs mere på socialraadgiverne.dk/OK21

”Han var smittet og havde lagt sig i en sovepose uden for herberget”

Christine Sarka, politisk rådgiver, selvstændig socialrådgiver og smitteopsporere hos Styrelsen for Patientsikkerhed.

Fortalt til Susan Paulsen
Foto: Lisbeth Holten

HVORDAN SKAL EN HJEMLØS stofmisbruger smittet med corona honorere kravet om isolation? Han var ellers blevet indlogeret på et nedlagt plejehjem, hvor han skulle holde sig isoleret i syv dage. Maden var gratis, men han kunne ikke eksistere under de rammer. Han kom i karambolage med personalet, som endte med at sige, at han ikke kunne være der længere. Personalet fra hans oprindelige herberg ringede til mig og var bekymrede: ”Han går jo rundt derude og kan smitte andre. Det er koldt, og han kan ikke komme ind nogen steder. Hvad gør vi egentlig?”

Det var et godt spørgsmål. Jeg drøftede det med en af koordinatorene i smitteopsporingen, som kunne fortælle, at den hjemløse havde lagt sig i en sovepose uden for det herberg, hvorfra personalet havde ringet. Der følte han sig sandsynligvis tryk – befriet for følelsen af klaustrofobi.

Som smitteopsporere ringer jeg til borgere, der er smittet med corona, for at rådgive om, hvordan de honorerer kravet om isolation og for at sikre, at deres nærkontakter får besked om, hvordan de skal forholde sig med hensyn til isolation og testning. Der er mange på listen med udenlandsk-klingende navne. Jeg fik fat i en enlig mor til fire. Umiddelbart lød hun ikke så interesseret i at snakke. Hun sagde ja til det meste, men da jeg fik hendes 17-årige datter i røret, var situationen ikke så enkel. Nej, de havde ikke værelser til alle i boligen, hvor de smittede kunne være isoleret fra de ikke-smittede, og hjælp til indkøb var der ingen af. Her kunne jeg heldigvis hjælpe med et telefonnummer til deres kommune, hvor nogle af dem kunne blive indlogeret gratis for en periode.

Med mit kig ind i corona-maskinrummet – som vikar hver anden weekend – har jeg erfaret, at også smitteopsporing har en social slagside. ♦

KONTAKT

Telefonerne er åbne man-fre kl. 9-14.

SEKRETARIATET

Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B, 1253 København K
Tlf: 70 10 10 99
ds@socialraadgiverne.dk

REGION NORD

(dækker Region Nordjylland
og Region Midtjylland)
**Dansk Socialrådgiverforening
Region Nord**
Søren Frichs Vej 42 H, 1.th
8230 Åbyhøj
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Holstebro

Fredericiagade 27-29,
7500 Holstebro
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Aalborg

Hadsundvej 184 B
Postboks 764, 9000 Ålborg
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

REGION SYD

(dækker Region Syddanmark)
**Dansk Socialrådgiverforening
Region Syd**
Vesterballevej 3A, Snoghøj
7000 Fredericia
Tlf: 87 47 13 00
ds-syd@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Odense

Lumbyvej 11, opgang C, 2.th.
Postboks 249, 5100 Odense C
Tlf: 87 47 13 00

REGION ØST

(dækker Region Hovedstaden
og Region Sjælland)
**Dansk Socialrådgiverforening
Region Øst**
Kornerups Vænge 12, 2,
4000 Roskilde
Tlf: 33 38 62 22
ds-oest@socialraadgiverne.dk

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN (Jobformidling)

FTF-A (hovedkontor)
Snorregade 15, Boks 220
0900 København C
Tlf: 70 13 13 12

PENSIONS KASSEN

PKA
Administration
Tuborg Boulevard 3, 2900 Hellerup
Tlf: 39 45 45 40

For øvrige kontaktoplysninger
henvises til hjemmesiden
socialraadgiverne.dk
Se under "Om DS" eller under
"Medlemsgrupper".

KALENDER

Tilmeld dig og læs mere om arrangementerne – og se flere – på www.socialraadgiverne.dk/kalender. På grund af coronapandemien bliver mange medlemsmøder holdt online via Zoom/Microsoft Teams eller som webinarer, hvor de tilmeldte får sendt et link.

MARTS

26. marts, online

Faggruppen Handicap holder webinar om mødet med mennesker, som har livstruende eller livsforkortende sygdomme og handicaps.

APRIL

7. april, Fredericia

Intro-kursus for nyvalgte TR-suppleanter i DS Region Syd.

7.-9. april, Vejle

TR-uddannelse: TR i Staten 1.

13. april, Fredericia

Intro for nyvalgte TR i DS Region Syd til DS' politiske arbejde og organisation.

13. april, DS Nord, online

Fyraftensmøde med psykolog Bo Snedker Boman om begrebet omsorgstræthed.

20. april, DS Øst, online

Opfølgingskursus for nyvalgte TR-suppleanter i DS Region Syd.

21. april, Fredericia

Intro-kursus for nyvalgte TR-suppleanter i DS Region Øst.

27. april, DS Syd

Møde for TR i Region Syd.

MAJ

4. maj, København

Seniorer spiser frokost på Restaurant Karla kl. 12.

17. maj, DS Syd

Møde for TR i Vejle, Kolding, Fredericia og Middelfart kommune.

18. maj, DS Nord, online

Fyraftensmøde: Sådan en er jeg ikke – socialrådgiver om at blive sygemeldt, møde systemet og om at rejse sig.

19. maj, DS Nord, online

Intro-kursus for nyvalgte TR-suppleanter i DS Region Nord.

21. maj, DS Syd

Møde for TR i Odense kommune.

25. maj, DS Syd

Møde for TR i Tønder, Haderslev, Aabenraa og Sønderborg kommuner.

25.-27. maj, Vejle

TR-grunduddannelse hold 2104.

31. maj – 1. juni, Korsør

Faggruppen Kvindekrisecentre

På programmet er bl.a.:

- Det nye familieretlige system
- Trivselsfremmende værktøjer, som kan bruges i arbejdet med kvinderne.
- Generalforsamling

JUNI

1. juni, København

Seniorer spiser frokost på Restaurant Karla kl. 12.

SEPTEMBER

7.-9. september, Aarhus

24th Rehabilitation International World Congress er udsat et år på grund af coronapandemien.

13.-14. september, Fredericia

Døgninstitutioner og Opholdssteder

Faggruppen holder kursus. På programmet er blandt andet:

- Ann E. Knudsen om hjernens udvikling og funktion ud fra et fysiologisk og et opvækstbetinget perspektiv.
- Aktuelle juridiske problemstillinger v. Bente og Caroline Adolphsen.
- Oplæg om udspillet til Barnets lov v. DS.

Læs mere og tilmeld dig senest

16. maj på socialraadgiverne.dk/kalender.

15. september, Fredericia

Fælles møde for TR på det kommunale og regionale område i Region Syd.

29. september, Odense

Kursus for nyvalgte TR-suppleanter i DS Region Syd til DS' politiske arbejde og organisation.

NOVEMBER

17.-18. november, Nyborg

Socialrådgiverdage 2021

KARRIERE TELEFONEN

Har du brug for hjælp til personlig afklaring og udvikling af dit jobforløb som socialrådgiver?

Ring til DS' Karrieretelefon. Du får en halv times coaching af en erfaren konsulent fra DS. Hensigten er at give støtte til og udfordre dine egne tanker om din jobmæssige fremtid.

**ÅBEN MANDAGE KL. 15-18
PÅ TELEFON 33 93 30 00**

Læs mere på socialraadgiverne.dk/karrieretelefon

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Udforsk SIRI's kursuskatalog for
2021 og få overblik over vores
aktuelle og gratis arrangementer
på tværs af integrationsområdet.

Hent vores kursuskatalog for
2021 på uim.dk/publikationer.